اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

چهارشنبه • اول دی ۱۴۰۰ • ۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ • ۲۲ دسامبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۵۳ • ۸صفحه • قیمت ۲۰۰۰ تومان

پژوهش، پشتیبان تولید داده‌های علوم‌زمین و اکتشاف

مسئول امور پژوهش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور همزمان با هفته پژوهش گفت: این سازمان با هدف رفع نیازهای اساسی درون سازمانی و در سطحی بالاتر، رفع نیازهای کشور، همواره در جهت ارتقای پژوهش‌های کاربردی با محوریت توسعه علوم زمین و اکتشاف ذخایر معدنی اقدام کرده و بدون شک با انجام این پژوهش‌ها در راستای ماموریت اصلی سازمان، می‌توان به میزان قابل توجهی ...

۲

افزایش تولید فولادمبارکه با وجود کاهش مصرف آب

رئیس پیشین سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان گفت: شرکت فولاد مبارکه با سرمایه‌گذاری برای استفاده از پساب ۹ شهرستان اطراف خود علاوه بر صرفه‌جویی در مصرف آب، به ارتقای بهداشت محیط منطقه کمک کرده و با وجود افزایش ۳ برابری میزان تولید از زمان تأسیس خود، مصرف آب مورد نیاز خود را به نصف ۳ دهه گذشته کاهش داده است

۴

یادداشت

سایه سنگین تفکر جزیره‌ای بر معدن

۳

تیترهای روز

خروج از رکود با سیاستی ناکارآمد

معاون وزیر در امور معادن و فرآوری وزارت صنعت، معدن و تجارت در نشست شورای معادن هرمزگان عدم فعالیت معادن را نپذیرفتنی عنوان کرد. به گفته او، معان غیرفعال طبق ماده ۲۰ قانون معادن، در روند خلع ید قرار گرفته و از دارندگان مجوز این معادن سلب صلاحیت می‌شوند. در ادامه نیز از طریق مزایده عمومی به متقاضیان و سرمایه‌گذاران واقعی واگذار خواهند شد. این رویکرد اتفاق تازه‌ای برای بخش معدن نبوده و مدت‌هاست فعالان معدنی نسبت به وجود این قانون معترض هستند. به عقیده صاحبان معادن، مشکلات مختلف باعث رکود فعالیت‌های معدنی شده و تهدید به خلع ید تنها به مشکلات معدنکاران اضافه خواهد کرد. از سوی دیگر، برخی معتقدند با سلب صلاحیت و مجوزهای معادن غیرفعال و واگذاری آنها به دیگر متقاضیان، در واقعیت اقدامی برای رفع مشکلات معادن و به چرخه درآمدن بخش معدن توسط افراد واجد شرایط است.

۳

دست و پا زدن معادن در مرداب کمبودها

۶

بررسی نرخ گاز مصرفی صنایع فولادی در لایحه بودجه ۱۴۰۱

سیاست گذاری های چالش زا ادامه دارد

۷

سرمقاله

شفافیت آماری حلقه گمشده بازار فولاد

آنوش رحام
دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی

نبود آمار دقیق از تولید و تجارت به‌منزله ایجاد چالش‌های جدی در مسیر فعالیت صنایع است و پیامدهای متعددی به‌دنبال دارد. در شرایطی که آمار دقیقی از ظرفیت‌های تولید در دسترس نیست، مجوزهای بی‌رویه واردات صادر می‌شوند و بدین‌ترتیب تولیدکننده داخلی متضرر خواهد شد. در همین حال نبود آمار دقیق از تولید منجر به سرمایه‌گذاری اشتباه و خارج از ظرفیت در صنایع گوناگون خواهد شد. کما اینکه درحال‌حاضر به‌دلیل نبود آمار دقیق در حوزه تولید، مجوزهای بی‌رویه‌ای در حوزه صنعت لوله و پروفیل فولادی صادرشده است؛ مجوزهای صادرشده در این بخش حدود ۱۰ برابر مواد اولیه موردنیاز برای ساخت لوله و پروفیل فولادی است و در چنین شرایطی، فعالان این صنعت، به‌ویژه با وجود محدودیت در واردات با چالش جدی در تامین مواد اولیه خود روبه‌رو هستند. البته اگر امکانی برای واردات مواد اولیه موردنیاز لوله و پروفیل‌سازان، تولید مطابق ظرفیت احداث‌شده و صادرات مازاد نیاز داخلی این صنایع بود، این‌گونه ظرفیت‌سازی‌ها مشکلی نداشت اما در شرایط فعلی صدور مجوز جدید فقط به‌منزله وارد آوردن فشار جدید به تولیدکنندگان این صنعت است. بر همین اساس نیز پیشنهاد می‌شود سیاست‌گذاران با بررسی آمار دقیق تولید و تجارت و همچنین برآوردی از نیازهای کشور، برنامه عملکردی و حتی توسعه صنایع را تنظیم و تدوین کنند.

ادامه در صفحه ۲

کمک کنین تا قــد قلک محک به هزینه دارو برسه

این روزها قلک محک برای رسیدن به هزینه دارو خیلی تلاش می‌کنه تا برای نجات کودکان مبتلا به سرطان با اتکا به عشق شما کاری کنه کودکان و خانواده‌هاشون جز دغدغه بیماری نگرانی دیگه‌ای نداشته باشن. با همراهی شماست که قــد این قلک می‌تونه به تأمین هزینه‌های سنگین دارو برسه.

دریافت رایگان قلک درب منزل
۰۲۱ - ۲۳۵۴۰

۲۰ سالگی
در محک، عشق
سی ساله شد

روزگار معدن

اخبار

۲ چهارشنبه
اول دی ۱۴۰۰
۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۳
۲۲ دسامبر ۲۰۲۱
سال چهارم ● شماره ۷۵۳

زیان ۳۵ میلیاردی صنایع، به علت قطعی گاز و برق

معاون بازرگانی گروه ملی صنعتی فولاد ایران گفت: گروه ملی صنعتی فولاد اگر دو تا سه ماه فعالیت نداشته باشد، قدرت خرید خود را به میزان ۷۰ تا ۱۰۰ میلیارد تومان از دست می‌دهد. در این شرایط برای خرید هفتگی مجبور هستیم به جای ۱۰ هزار تن شمش هفت هزار تومان خرید داشته باشیم که این موضوع منجر به کاهش تولید و کمبود کالا در بازار خواهد شد.

محمدرضا صادقی در گفت‌وگو با فولادیان اظهارکرد: قطعی گاز و برق نه تنها بر تولیدات و قدرت خرید کارخانه اثر می‌گذارد بلکه موجب ضرر و زیان بیش از۳۵ میلیاردی درماه برای نیروی انسانی خواهد شد.

وی افزود: قطعی گاز روی تولیدات ما تاثیر زیادی خواهد گذاشت، تابستان امسال هم بیش از دو ماه برق ما قطع شد که عملا خط تولیدات کارخانه ما متوقف شد، توقف دو ماهه خطوط تولید یعنی ضرر و زیان ۳۵ میلیارد تومانی در هر ماه که معادل حقوق و دستمزد و بیمه و مالیات سه هزار کارگر است.

صادقی با اشاره به اینکه قطعی برق کاهش قدرت خرید را در صنایع به دنبال دارد توضیح داد: گروه ملی صنعتی فولاد اگر دو تا سه ماه کار نکند، قدرت خرید خود را به میزان ۷۰ تا ۱۰۰ میلیارد تومان از دست می‌دهد. در این شرایط برای خرید هفتگی مجبور هستیم به جای ۱۰ هزار تن شمش هفت هزار تومان خرید داشته باشیم که این موضوع منجر به کاهش تولید و کمبود کالا در بازار خواهد شد.

معاون بازرگانی گروه ملی صنعتی فولاد ایران به ظرفیت تولید اشاره می‌کند و می‌گوید: ادامه این روند باعث خواهد شد ظرفیت تولید کارخانه از ۶۰ هزار تن به ۳۰ هزارتن برسد و اگر چندبار این اتفاق تکرار شود ظرفیت خرید مواد اولیه و شمش هم به نصف خواهد رسید که باعث خالی ماندن ظرفیت‌ها می‌شود.

صادقی گفت: درحال‌حاضر حجم تولید گروه ملی صنعتی فولاد ایران در نقطه سر به سر قرار دارد. به بیان بهتر کارخانه نورد سر مرز تولید است و اگر قطعی یا سهمیه بندی گاز داشته باشد قطعا در زیان قرار می‌گیریم و باعث تعهد معوق می‌شود.

پژوهش، پشتیبان تولید داده‌های علوم‌زمین و اکتشاف

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

مسئول امور پژوهش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور همزمان با هفته پژوهش گفت: این سازمان با هدف رفع نیازهای اساسی درون سازمانی و در سطحی بالاتر، رفع نیازهای کشور، همواره در جهت ارتقای پژوهش‌های کاربردی با محوریت توسعه علوم زمین و اکتشاف ذخایر معدنی اقدام کرده و بدون شک با انجام این پژوهش‌ها در راستای ماموریت اصلی سازمان، می‌توان به میزان قابل توجهی ثروت‌آفرینی و در راستای حفظ این ثروت حرکت کرد.

به گزارش شاتا، به گفته نازنین بدری از ابتدای امسال بیش از ۱۰ پروژه تحقیقاتی در سطح سازمان در حال اجرا و بیش از ۲۰ تفاهمنامه و قرارداد همکاری میان سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور و مجموعه‌های علمی-تحقیقاتی و دانشگاه‌ها، بنگاه‌های بزرگ صنایع معدنی و دستگاه‌های اجرایی کشور منعقد شده است.

وی خاطرنشان کرد: راه‌اندازی سایت پژوهش در پرتال سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور به عنوان یکی از خدمات این سازمان با هدف آشنایی با فرآیندها و فعالیت‌های بخش پژوهش سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور و در راستای اطلاع‌رسانی و دسترسی کاربران به اطلاعات پژوهشی سازمان در دستور کار قرار گرفته است.

مسئول امور پژوهش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور گفت: انتخاب طرح برگزیده صنعتی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و پژوهشکده علوم زمین و کسب عنوان طرح پژوهشی برتر در دو سال متوالی در نهمین و دهمین جشنواره پژوهش و فناوری بخش صنعت، معدن وزارت صنعت، معدن وتجارت در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ در تعامل و همکاری بخش‌های فنی و پژوهش سازمان به تحقق پیوست.

این کارشناس مسئول خاطرنشان کرد: سال ۱۳۹۹، پس از بازتعریف ساختار شورای پژوهش به‌منظور سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفی و اعتلای امور پژوهشی سازمان، به تعیین و تدوین سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها، نظارت و ارزیابی برنامه‌های پژوهش و فناوری و همچنین تدوین آیین‌نامه شورای پژوهش پرداخته شد.

وی افزود: در ادامه این روند، جلسات منظم شورای پژوهش در راستای برنامه‌ریزی در جهت ارتقای امور پژوهشی و تعیین روند اجرایی فرآیندهای پژوهشی و تصویب طرح‌های پژوهشی ارائه شده به این بخش، تشکیل شد. بنا به اظهار مسئول امور پژوهش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور؛ از ابتدای امسال بیش از ۱۰ پروژه تحقیقاتی در سطح سازمان در حال اجرا و بیش از ۲۰ تفاهمنامه و قرارداد همکاری میان سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور و مجموعه‌های علمی-تحقیقاتی و دانشگاه‌ها، بنگاه‌های بزرگ صنایع معدنی و دستگاه‌های اجرایی کشور منعقد شده است.

وی خاطرنشان کرد: راه‌اندازی سایت پژوهش در پرتال سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور به عنوان یکی از خدمات این سازمان با هدف آشنایی با فرآیندها و فعالیت‌های بخش پژوهش سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور و در راستای اطلاع‌رسانی و دسترسی کاربران به اطلاعات پژوهشی سازمان در دستور کار قرار گرفته است.

مسئول امور پژوهش سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور گفت: انتخاب طرح برگزیده صنعتی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و پژوهشکده علوم زمین و کسب عنوان طرح پژوهشی برتر در دو سال متوالی در نهمین و دهمین جشنواره پژوهش و فناوری بخش صنعت، معدن وزارت صنعت، معدن وتجارت در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ در تعامل و همکاری بخش‌های فنی و پژوهش سازمان به تحقق پیوست.

شایان ذکر است، از اهم فعالیت‌های بخش پژوهش در سال ۱۴۰۰ می‌توان به تعیین اولویت‌های پژوهشی مطابق با نیازهای اساسی سازمان، همکاری و هماهنگی با بخش‌های فنی، معاونت‌ها و مراکز در چارچوب وظایف محوله، همکاری و ارتباط مستمر با سازمان‌ها و نهادهای مسئول در سیاست‌گذاری‌های تحقیقاتی، پژوهشی و فناوری در سطح کشور، همکاری و هماهنگی با دفتر نظارت و ارزیابی در زمینه طرح‌های پژوهشی، ساماندهی طرح‌های پژوهشی با هدف کاربردی شدن به ویژه در جهت افزایش بازدهی و اثربخشی فعالیت‌های زمین‌شناسی و اکتشاف حاکمیتی در کشور اشاره کرد. همچنین در راستای بهره‌برداری از اعتبارات موضوع بند (ب) ماده ۶۴ قانون الحاق برخی مواد به تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت(۲)»، بخش پژوهش، موفق به جذب منابع مالی مشمول این قانون یرای دو طرح پژوهشی در سال مالی ۱۳۹۹ و همچنین اخذ مجوز برای دو طرح پژوهشی برای سال مالی جاری شده است.

از سویی، انجام امور مربوط به انعقاد تفاهمنامه‌های سازمان با مراکز علمی، تحقیقاتی و صنعتی مرتبط در راستای برقراری ارتباط علمی- پژوهشی منسجم و ارتقاء تعامل و همکاری دو سویه برای طراحی و اجرای برنامه‌های علمی و پژوهشی و تحقیقاتی و همچنین استفاده مطلوب از کلیه امکانات و ظرفیت‌های طرفین جهت شتاب بخشیدن به اجرای پروژه‌های بنیادی از دیگر فعالیت‌های بخش پژوهش با همکاری امور حقوقی و قراردادها و روابط‌عمومی این سازمان است.

گفتنی است، در راستای اجرایی کردن شیوه‌نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت و به منظور تقویت و برقراری ارتباط منسجم دانشگاه‌ها با صنعت و عملیاتی کردن یافته‌های اعضای هیات علمی، از ابتدای امسال بیش از ۸ درخواست فرصت مطالعاتی بررسی و پس از تایید برنامه مطالعاتی ایشان، با نظارت بخش فنی مرتبط شروع به فعالیت کرده‌اند.

لازم به یادآور است، پژوهش و نوآوری، اساسی‌ترین پیش‌نیاز رسیدن به پیشرفت و محور مهم توسعه و خودکفایی کشور است و بررسی چالش‌های فراروی حوزه پژوهش و دستاوردهای پژوهشگران و بخش‌های تحقیقاتی، سازمان‌ها و نهادهای گوناگون علمی در سطح کشور در پاییز هر سال تحت عنوان هفته پژوهش، فرصت مناسبی جهت تبیین و تشریح نقش‌آفرینی این حوزه مهم در ابعاد مختلف حیات امروز بشر خواهد بود.

با توجه به نامگذاری امسال به شعار «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» بنا به تاکید مقام معظم رهبری، نقش پژوهش‌های کاربردی و بنیادی و تاثیر بالای آن برای تحقق این هدف غیرقابل انکار است.

«تولید نتیجه حرکتی منسجم است و یکی از ارکان مهم آن انجام پژوهش‌های کاربردی و اثربخش و حمایت از پژوهش‌های بنیادی و تقاضا محور است؛ خاطرنشان کرد: در این گونه پژوهش‌ها، نیازهای واقعی جامعه، سازمان‌ها و نهادهای اجرایی دیده شده و جهت رفع این نیاز، برنامه‌ریزی و گام برداشته می‌شود.»

«امروزه سرمایه‌گذاری در بخش پژوهش و نوآوری، کارآمدترین شیوه سرمایه‌گذاری است و انجام پژوهش‌های بنیادی، سیاست‌گذاری و تدوین برنامه‌های راهبردی جهت ایجاد زیرساخت فناوری و نوآوری ضروری است و باید برنامه‌ریزی اجرایی برای به کارگیری نتایج و توسعه فناوری‌های جدید متناسب با نیازهای عملیاتی و توسعه بخش‌های مختلف کشور به خصوص در بعد اقتصادی، صورت گیرد.»

«در مسیر ارتقای جایگاه پژوهش در هر سازمان و نهادی، باور مدیران عالی به مفید بودن و اثربخشی پژوهش، گامی مهم و تاثیرگذار است، گفت: حمایت مدیران عالی سازمان از امر تحقیق و پژوهش‌های کاربردی و اهمیت قائل شدن برای نتایج و تحقیقات صورت گرفته، نه تنها برای پیشرفت و تعالی آن سازمان حیاتی و ضروری است، بلکه تاثیر قابل توجهی در جاری کردن فرهنگ تحقیق و توسعه در تمام سطوح سازمانی خواهد داشت.»

«بدون شک، سازمان‌هایی به توسعه و پیشرفت خواهند رسید که در برنامه‌ریزی‌های استراتژیک و سیاست‌گذاری‌های خود، پژوهش را در اولویت نخستین قرار داده‌اند.»

عرضه تلفیقی راهکار افزایش تولید ورق گرم

معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد گفت: شرکت فولاد مبارکه به عنوان یک شرکت تولیدکننده ورق گرم با تمام توان کار می‌کند و چند سالی است که رویکرد آن تامین نیاز داخل بوده و هست، این شرکت موفق عمل کرده و حجمی عظیم از نیازهای صنایع پایین دستی نظیر خودرو و لوازم خانگی و لوله و پروفیل و صنایع بشکه‌سازی و... را پوشش داده است.

وحید یعقوبی در گفت‌وگو با ایراسین اظهار کرد: ظرفیت تولید ورق فولادی در ایران در ورق گرم حدود ۱۲میلیون تن می‌باشد که اکنون این تولید حدود ۹ میلیون تن است و تقریبا می‌توان گفت ۳ میلیون تن ظرفیت خالی تولید ورق گرم ایجاد شده است که از آن استفاده نمی‌شود. وی با اشاره به اینکه در ورق سرد هم حدودا ۲ میلیون تن ظرفیت خالی وجود دارد که آن هم پوشش داده نمی‌شود، گفت: در اسلب حدود ۲ میلیون تن مازاد تولید داریم، بنابراین اگر سیستمی را پیاده کنیم که دو میلیون تن مازاد اسلب را به سمت داخل جذب و ظرفیت خالی ورق سرد و گرممان را فعال کنیم، ارزش افزوده ی بیشتری برای کشور ایجاد می‌شود. معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشاره به اینکه شرکت فولاد مبارکه به عنوان یک شرکت تولیدکننده ورق گرم با تمام توان کار می‌کند و چند سالی است که رویکرد آن تامین نیاز داخل بوده و هست، بیان کرد: این شرکت موفق عمل کرده و حجمی عظیم از نیازهای صنایع پایین دستی نظیر خودرو و لوازم خانگی و لوله و پروفیل و صنایع بشکه‌سازی و... را پوشش داده است. یعقوبی افزود: اما بقیه شرکت‌ها نتوانسته‌اند آن طور که باید کار کنند. در ورق گرم شرکت‌های دیگری همچون شرکت فولاد گیلان و شرکت نورد و لوله اهواز که به دلیل مسائل مالی، قضایی، حقوقی و... نتوانسته‌اند با ظرفیت کامل کار کنند، تقریبا با ۲۰ الی ۳۰ درصد ظرفیت به تولید پرداخته‌اند. وی با اشاره به اینکه عمده ظرفیت ایجاد شده در این شرکت‌ها خالی مانده و باعث شده تا تعادل عرضه و تقاضا ورق در کشور به هم بریزد، گفت: در ورق سرد هم همین مشکل وجود دارد. وقتی ورق گرم زیر ۳ میلیمتر به اندازه کافی در کشور تولید نشود، تولید ورق سرد هم نمی‌تواند انجام شود بنابراین باز هم می‌بینیم در فولاد مبارکه که توانسته ورق گرم تولید کند، تولید ورق سرد هم انجام می‌شود اما در بقیه شرکت‌ها خیر. بسیاری از شرکت‌ها با نیمی از ظرفیت و بعضا حتی با ۲۰ درصد ظرفیت مشغول به کاراند.

معاون اجرایی انجمن تولیدکنندگان فولاد، خاطرنشان کرد: نکته اصلی این است که بتوانیم ظرفیت ورق گرم را در شرکت‌ها فعال کنیم و تا زمانی که این ظرفیت‌ها فعال شود، باید از سوی حاکمیت راهکاری ارائه شود و راهکار دولت، عرضه تلفیقی است.

یعقوبی تصریح کرد: با انجام عرضه تلفیقی عرضه ورق گرم از طریق واردات در کشور افزایش پیدا می‌کند و اگر قرار باشد منافع مردم و مصرف‌کنندگان را تامین کنیم نمی‌توانیم به جز عرضه تلفیقی در این شرایط کشور راهکار دیگری پیدا کنیم. چون اگر قرار باشد واردکننده ورق را وارد کند، ممکن است با نرخ بالایی به مردم ارائه کند اما اگر یک شرکت تولیدی معتبر همچون فولاد مبارکه این کار را انجام دهد طبیعتا ضمن تلفیق با محصولات خود نرخ برای مردم پایین تر در می‌آید.

تامین مواد اولیه مشکل اصلی نوردی‌ها

مدیر فروش مجتمع ذوب آهن و نورد کرمان گفت: شیوه قیمت‌گذاری در بورس کالا شفاف نیست و این عدم شفافیت موجب اختلاف نرخ حداقلی بین زنجیره محصولات فولادی شده است. درحال‌حاضر نرخ اسفنجی شمش و میلگرد در بازار بسیار نامتقارن است و نرخ اسفنجی بیشترین هزینه را در سبد قیمتی برای تولیدکنندگانی که تمامی زنجیره را ندارند، ایجاد کرده است. به گزارش فولادبان، ساناز صفوی گفت: اکنون آهن اسفنجی در بازار با نرخ بالایی به فروش می‌رسد و از آنجایی که فروش محصولات فولادی توسط بورس کالا اعلام می‌شود برخی کارخانه‌های فولاد در نقطه سر به سر سود و هزینه قرار گرفته‌اند که مجتمع ذوب آهن و نورد کرمان نیز از این موضوع مستثنی نیست. وی با انتقاد از تعیین نرخ بورس کالا افزود: شیوه قیمت‌گذاری در بورس کالا شفاف نیست و این عدم شفافیت موجب اختلاف نرخ حداقلی بین زنجیره محصولات فولادی شده است. درحال‌حاضر نرخ اسفنجی شمش و میلگرد در بازار بسیار نامتقارن است و نرخ اسفنجی بیشترین هزینه را در سبد قیمتی برای تولیدکنندگانی که تمامی زنجیره را ندارند، ایجاد کرده است. وی تصریح کرد: با تعیین نرخ شمش فولادی در بورس کالا ما مجبور هستیم شمش را هم برای فروش خارج از بورس با نرخ پایین به فروش برسانیم و ادامه این روند باعث کاهش تولید و خالی ماندن ظرفیت تولید خواهد شد. آهن اسفنجی مشکل قیمتی وجود دارد، به این دلیل که نرخ فروش آهن اسفنجی بسیار بالاست و مجبور هستیم این کالا را گران بخریم اما از طرف دیگر اختلاف نرخ شمش و آهن اسفنجی به حداقل رسیده و اختلاف نرخ میلگرد و شمش هم براساس نرخ تعیین شده بورس کالا، خیلی کم شده است. در این شرایط شمش و میلگرد با همان قیمتی که در بازار است به فروش می‌رسانیم که قطعا بحران مالی مجتمع را در پی خواهد داشت.

قطعی گاز و برق مهم‌ترین مواردی بود که صفوی در گفت‌وگویی که با فولادبان داشت به آن اشاره کرد و توضیح داد: تابستان سال گذشته که قطعی برق اتفاق افتاد تولید مجموعه نورد کرمان ۵۰ درصد کاهش یافت و اگر در زمستان امسال هم این رویکرد اجرا شود دوباره با کاهش تولید مواجه می‌شویم. مدیرفروش مجتمع ذوب، هن و نورد کرمان ظرفیت تولید سالانه مجتمع ذوب و نورد کرمان را ۵۵۰ هزار تن در سال عنوان کرد و افزود: این مجتمع تولیدکننده انواع میلگرد از سایز ۸ تا ۴۰ در گرید A۲، A۳ است و با راه‌اندازی خط تولید جدید با فناوری ایتالیا توانسته‌ایم تولیدات خود را تا سایز ۸۰، ۴۰ ارتقا دهیم در حالیکه قبلا فقط میلگرد ۱۴ تا ۲۲ را تولید می‌کردیم و با راه‌اندازی این خط تولید همزمان سایز ۱۰ را به صورت چهار شاخ و سایزهای ۱۲ تا ۳۲ یا ۴۰ را به صورت دو شاخ تولید می‌شود.

به گفته وی، فروش محصولات ما هم داخلی و هم صادراتی که در تمام محصولات شناسنامه آن از جمله آنالیز محصول، کیفیت استاندارد و حجم و اندازه آن به همراه بار برای مشتری‌های مختلف ارسال می‌شود. صفوی افزود: میلگردهای ذوب و نورد کرمان بیشتر پروژه‌های کشور از جمله پروژه‌های قرارگاه سازندگی خاتم الانبیا، طرح‌های پل سازی، سدسازی و پروژه‌های مختلف عمرانی و ساختمانی از جمله مسکن مهر، سدهای مختلف مثل سد دز و امیر کبیر را پشتیبانی کرده است. محصولات مجتمع کرمان به کشورهای افغانستان، پاکستان، عراق، تاجیکستان و حتی چین بیشترین صادرات را در امسال داشته است.

خبر

گهرزمین در تولید مضاعف و توسعه پایدار عزمی جدی دارد

شرکت گهرزمین در راستای تحقق شعار سال مبنی بر «تولید، پشتیبانی ها، مانع زدایی ها» توانسته نقش بسزایی را ایفا کند.

به گزارش روابط عمومی شرکت سنگ آهن گهرزمین، این شرکت در راستای تحقق شعار سال ۱۴۰۰ مبنی بر «تولید، پشتیبانی ها، مانع زدایی ها» توانسته از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه امسال با تولید ۳ میلیون و ۱۷۵ هزار و ۷۶۴ تن کنسانتره، نقش بسزایی را در چرخه فولاد کشور ایفا کند.

شرکت سنگ آهن گهرزمین که از شرکت‌های بزرگ معدنی و صنعتی محسوب می‌شود علاوه بر تولید مضاعف محصولاتی نظیر کنسانتره و گندله، سهم قابل توجهی از اشتغالزایی را به خود اختصاص داده است. شایان ذکر است از طرح‌های توسعه‌ای شرکت گهرزمین می‌توان به پروژه افزایش کنسانتره و گندله، پروژه انتقال خط ۲ آب خلیج‌فارس، احداث ۳ کارخانه آهن اسفنجی هر یک با ظرفیت ۱/۷ میلیون تن، احداث کارخانه ذوب با ظرفیت تولید ۳ میلیون تن، احداث کارخانه نورد با ظرفیت ۳ میلیون تن و احداث نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی اشاره کرد.

سرمقاله

شفافیت آماری حلقه گمشده بازار فولاد

ادامه از صفحه اول

در ادامه انتظار می‌رود آمار دقیقی از میزان استعداد صادراتی و نیاز بازارهای منطقه‌ای در دست باشد تا بتوانیم براساس این آمارها، راهبردی مشخص برای توسعه صادرات تنظیم کنیم. در پایان نیز می‌توان با بهره‌مندی از آمار و ارقام موردبحث برای تامین منابع موردنیاز تولید در بخش‌های گوناگون همچون انرژی، مواد اولیه، یارانه و... برنامه‌ریزی کرد.

در همین حال باید خاطرنشان کرد در حوزه آمار و برنامه‌ریزی با چالش‌های جدی روبه‌رو هستیم. در چنین شرایطی، تخصیص یارانه به صنایع با ایراداتی جدی همراه است. بخش قابل‌توجهی از یارانه در بخش‌های ابتدایی این زنجیره مصرف خواهد شد و فقط فولادسازان از یارانه‌های کلان برخوردارند. یارانه پنهان انرژی و خوراک موجب‌شده بخش عمده سود فولادسازی به حلقه‌های تولید شمش اختصاص یابد و به همین دلیل نیز عمده صادرات کشور در اختیار کالاهای خام یا با ارزش‌افزوده پایین است.

مجموع موارد یادشده و ضعف‌های ساختاری در نظام آماری در بخش‌های گوناگون تولید و تجارت موجب می‌شود هدف‌گذاری نظام تولید در کشور با مشکلات جدی روبه‌رو شود.

برای اصلاح شرایط موجود انتظار می‌رود از یک‌سو سیستم آماری کشور تقویت شود و از سوی دیگر، این‌گونه اصلاحات با همکاری تشکل‌ها انجام شود. ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی و درج اطلاعات فروش، مصرف و تولید از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است اما همزمان باید به نقش تشکل‌ها و اصناف در روند جمع‌آوری داده‌ها توجه کرد.

دولت مطابق قانون گردش آزاد اطلاعات موظف است آمارهای لازم را در اختیار عامه مردم و بخش خصوصی بگذارد اما این اقدام در عمل اجرایی نمی‌شود.

به‌عنوان مثال، چنانچه آمار فروش ورق فولادی در بورس کالا و همچنین سهمیه‌های بهین‌یاب در اختیار سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی قرار گیرد می‌توان با تطبیق این داده‌ها و آمار تولید، خطاهای ساختاری موجود را رفع کرد.

اما نه‌تنها این دست درخواست‌ها موردتوجه قرار نمی‌گیرند، بلکه آمار و ارقام موجود فاقد کارآیی لازم هستند.

این آمارها خام هستند و امکان بررسی و پالایش آنها وجود ندارد. توجه به این نکته ضروری است که سامانه‌هایی که برای ثبت اطلاعات ساخته می‌شوند، راهکار تنظیم بازار نیستند، بلکه تنها تسهیل‌کننده شرایط کسب‌وکار هستند. در پایان امید می‌رود موارد یادشده موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گیرد تا در آینده نزدیک شاهد بهبود شرایط باشیم.

روزگار معدن

معدن

چهارشنبه ۳
● اول دی ۱۴۰۰
● ۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۳
● ۲۲ دسامبر ۲۰۲۱
● سال چهارم ● شماره ۷۵۳

یادداشت

سایه سنگین تفکر جزیره‌ای برمعادن

حجت‌الله دریانی
فعال معدنی

قیمت‌گذاری دستوری در بخش معدن همواره مدت‌هاست مورد گلایه فعالان معدنی است. به عقیده بسیاری از فعالان بخش معدن، این نوع سیاست‌گذاری دولت در قبال معدن اقتصاد این بخش را محدود کرده و در آینده مشکلات زیادی را برای فعالان معدنی و صنعتی به همراه خواهد داشت؛ بنابراین می‌توان گفت ورود دولت به قیمت‌گذاری بخش‌های اقتصادی مسئله‌ای است که به عقیده کارشناسان و فعالان صنعتی و معدنی مناسب به نظر نمی‌رسد. متاسفانه امروزه در کشور شاهد هستیم نهادهای دولتی به صورت‌های مختلف در حال کنترل کردن قیمت‌های برخی مواد معدنی از جمله زغال‌سنگ و فولاد در بازار معاملات هستند. در نتیجه این دخالت‌ها، محدودیت برای فعالان و صاحبان معادن به وجود آمده و آسیب‌های مکرر بر پیکره بخش معدنی از جمله مهم‌ترین پیامدهای منفی آن خواهد بود. تجربه نشان داده اغلب حقوق مصرف‌کننده مسئله مهم مورد بررسی دولت و نهادهای دولتی بوده و حقوق تولیدکننده همواره مغفول مانده است؛ بنابراین اغلب شاهد تصمیماتی از سوی دولت هستیم که در آن نگاه مناسبی به وضعیت تولید نشده است. فعالان معادن زغال‌سنگ و سنگ‌آهن که مواد اولیه صنایع فولادی را تامین می‌کنند، تولیدکننده زنجیره فولاد معرفی می‌شوند. اما باید بر این نکته تاکید کرد که صنایع فولادی نیز خود در حلقه‌ای دیگر در نقش تولیدکننده (تولیدکننده محصولات فولادی) به شمار می‌روند؛ بنابراین نمی‌توان گفت از این قیمت‌گذاری دستوری صنعت فولاد سود کرده و تنها فعالان معادن زغال‌سنگ و سنگ‌آهن متضرر شده‌اند بلکه فعالان هر دو بخش به‌عنوان تولیدکننده بخش معدن و صنایع معدنی از این قیمت‌گذاری دستوری آسیب خواهند دید. برخی معتقدند قیمت‌گذاری دستوری در مسائل تجاری بخش معدن می‌تواند دلیل اصلی تعطیلی بسیاری از معادن به‌ویژه معادن کوچک‌مقیاس باشد. اما به باور من، نمی‌توان تعطیلی معادن را از پیامدهای قیمت‌گذاری دستوری طی سال‌های اخیر دانست چراکه اتفاقات بین‌المللی رخ داده در بخش معدن و صنایع معدنی، از آسیب‌های قیمت‌گذاری‌های دستوری در این حوزه کاسته است. از جمله این اتفاقات می‌توان به افزایش نرخ ارز در کشور و همچنین افزایش بهای جهانی مواد معدنی زنجیره فولاد اشاره کرد. این رویدادها نمایانگر آن است که قیمت مواد معدنی به‌ویژه زغال سنگ در کشور، تنها به سیاست قیمت‌گذاری‌های دستوری محدود نشده است. شایان توجه است که توسعه و رونق شکل گرفته در بخش معدن ایران طی چند سال اخیر، یکی دیگر از عواملی است که اثر قیمت‌گذاری دستوری در معادن را کمرنگ کرده است. از این رو، نمی‌توان درحال‌حاضر به‌طور دقیق تعیین کرد که وجود قیمت‌گذاری‌های دستوری در بخش معدن و صنایع معدنی، چه تاثیرات مهمی بر فعالیت‌های معدنی داشته است. با این حال، می‌توان قیمت‌گذاری دستوری و ورود دولت به فعالیت‌های اجرایی بخش معدن و صنایع معدنی را نوعی جزیره‌سازی اقتصاد معادن عنوان کرد. قیمت‌گذاری دستوری نهادهای دولتی، افزایش قیمت عوارض صادرات در بخش معدن و صنایع معدنی و اقداماتی از این قبیل، نه به نفع مصرف‌کنندگان و نه تولیدکنندگان این حوزه است. به عبارتی، می‌توان گفت با این نوع سیاست‌گذاری، جزیره‌سازی که همان محدودیت‌سازی است که در اقتصاد رخ داده و ضمن تامین منفعت دلالان و واسطه‌ها، حضور آنها در بخش معدن و صنایع معدنی پررنگ خواهد شد. به عقیده کارشناسان و فعالان معدنی، نقش دولت باید نظارتی بوده و بازار فعالیت‌های اقتصادی آزاد باشد. بازار آزاد یعنی میزان عرضه و تقاضا و همچنین مراودات بین تولیدکننده و مصرف‌کننده، تعیین‌کننده نرخ در تمامی بخش معدن و صنایع معدنی باشد تا تعادل در معاملات این حوزه حفظ شده و قیمت‌ها در اصطلاح واقعی‌تر شوند. اما با ورود دولت به قیمت‌گذاری در این حوزه، به دلیل آنکه اغلب از مناسبات و نحوه تعاملات این بخش خبر ندارد، تنها باعث آسیب و سنگ‌اندازی برای فعالان بخش معدنی خواهد شد.

صادرات چمدانی ۵۰۰ هزار دلاری سنگ‌های قیمتی شهربابک

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان کرمان گفت: صادرات چمدانی سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی شهرستان شهربابک ۵۰۰ هزار دلار در سال است.

به گزارش ایرنا، فریدون فعالی در حاشیه سفر به شهرستان شهربابک با اشاره به اینکه این شهرستان نامزد عنوان شهر ملی سنگ فیروزه شده است افزود: شهربابک دارای قابلیت‌ها و ظرفیت‌های خوبی در زمینه سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی است به طوری که گردش مالی رشته تراش سنگ فیروزه آن در طول سال به بیش از ۵۰ میلیارد تومان می‌رسد.

وی با بیان اینکه این شهرستان در زمینه تراش سنگ فیروزه دارای ۶۸ تعاونی و یک اتحادیه است اظهارکرد: در شهرستان شهربابک ۲ هزار هنرمند در این زمینه آموزش دیده‌اند که ۴۰۰ نفر از آنان نیز بیمه شده‌اند.

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان کرمان تاکید کرد: شهرستان شهربابک قابلیت ثبت به عنوان شهر ملی سنگ فیروزه را دارد.

وی بیان کرد: باید شاخص‌های لازم برای این ثبت اجرا و لحاظ شود تا بتوانیم در تاریخ‌های ۲۷ تا ۲۹ آذرماه جاری با حضور داوران کشوری زمینه ثبت آن را فراهم کنیم.

فعالی خاطرنشان کرد: طرح اولیه این موضوع تهیه و تدوین شده و امیدواریم بتوانیم با همکاری فرماندار و سایر مسئولان محلی عنوان شهر ملی سنگ فیروزه را از آن شهرستان شهربابک کنیم.

شهرستان شهربابک در فاصله ۲۴۰ کیلومتری شمال غرب مرکز استان کرمان واقع شده است و از قطب‌های تولید سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی محسوب می‌شود.

سلب صلاحیت صاحبان معادن غیرفعال زیر ذره بین «روزگارمعدن»

خروج از رکود با سیاستی ناکارآمد

ملیکا انصاری

معاون وزیر در امور معادن و فرآوری وزارت صنعت، معدن و تجارت در نشست شورای معادن هرمزگان عدم فعالیت معادن را نپذیرفتنی عنوان کرد. به گفته او، معان غیرفعال طبق ماده ۲۰ قانون معادن، در روند خلع ید قرار گرفته و از دارندگان مجوز این معادن سلب صلاحیت می‌شوند. در ادامه نیز از طریق مزایده عمومی به متقاضیان و سرمایه‌گذاران واقعی واگذار خواهند شد. این رویکرد اتفاق تازه‌ای برای بخش معدن نبوده و مدت‌هاست فعالان معدنی نسبت به وجود این قانون معترض هستند. به عقیده صاحبان معادن، مشکلات مختلف باعث رکود فعالیت‌های معدنی شده و تهدید به خلع ید تنها به مشکلات معدنکاران اضافه خواهد کرد. از سوی دیگر، برخی معتقدند با سلب صلاحیت و مجوزهای معادن غیرفعال و واگذاری آنها به دیگر متقاضیان، در واقعیت اقدامی برای رفع مشکلات معادن و به چرخه درآمدن بخش معدن توسط افراد واجد شرایط است. نظرات مخالف تخصصی در این ماده قانون و استمرار رویکرد دولت بر شیوه خلع ید معادن در صورت عدم فعالیت، موضوع اصلی این گزارش «روزگارمعدن» است که در ادامه می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

اجرای صحیح قانون

حبیب‌الله ترشیزیان، رئیس نظام مهندسی معدن خراسان رضوی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» ماده ۲۰ قانون معادن مبنی‌بر سلب صلاحیت متولیان معادن غیرفعال را به نفع بخش معدن و چرخه معدنکاری دانست و توضیح داد: به‌عنوان یک فعال در این عرصه، شرط فعال بودن معادن و سلب صلاحیت در غیر این صورت را به سود بخش معدن می‌دانم. معادن جزو انفال هستند و به تمامی مردم تعلق دارد. به‌طور کلی می‌توان گفت معدنی که امکان و ظرفیت تولید داشته باشد و از سود فعالیت آن کل کشور می‌تواند بهره گیرد، نباید فقط به دلیل نداشتن متولی مناسب دچار رکود و تعطیلی شود. ترشیزیان ادامه داد: غیر فعال بودن هر معدن دلیلی دارد و باید ضمن مشخص شدن عوامل این رکود، برای رفع آن اقدام شود. اگر معدنی به دلیل نداشتن منابع مالی مناسب یا کمبود دانش فنی متولی آن تعطیل شده، باید این معدن به افراد واجد صلاحیت واگذار شود. همچنین اگر معدنی بدون دلیل مشخص غیرفعال است باید از صاحب آن سلب صلاحیت شود؛ بنابراین از اجرایی شدن ماده ۲۰ قانون معادن در این شرایط می‌توان دفاع و پشتیبانی کرد.

▣ دولت مسئول رفع مشکلات

رئیس نظام مهندسی معدن خراسان نهادهای دولتی را مسئول مستقیم و اصلی رفع مشکلات حل‌شدنی معادن عنوان کرد. او افزود: باید توجه کرد اغلب معادنی که امروزه غیرفعال هستند، درگیر چالش‌های مهمی بوده و در صورت رفع این مشکلات تعداد زیادی از معادن می‌توانند به چرخه تولید و فعالیت بازگردند. دشواری در تامین منابع مالی مناسب، تهیه تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی و قوانین متناقض و متعدد از دلایل اصلی غیرفعال شدن و رکود معادن است. باید در وهله نخست دولت با شناسایی معضلات موجود در بخش معدن، به رفع آنها بپردازد. به عبارت دیگر، یکی از وظایف اصلی نهادهای دولتی متولی معادن، رفع مشکلات معادن است چراکه تنها در صورت حمایت دولت از فعالان معدنی، می‌توان به توسعه و رونق در این بخش امیدوار بود. پس از رفع موانع از سوی دولت، اگر معادن بدون دلیل مشخص و منطقی غیرفعال باشند، می‌توان متولی آنها را سلب صلاحیت کرد. ترشیزیان ادامه داد: به‌طور کلی می‌توان گفت تنها در صورت رفع مشکلات کلی و عمده بحش معدن، می‌توان از اجرای ماده ۲۰ قانون معادن پشتیبانی کرد چراکه فقط در این شرایط، خلع ید افراد نامناسب به شیوه‌ای عادلانه انجام خواهد شد.

▣ اجرای طرح عارضه‌یابی معادن

ترشیزیان در ادامه صحبت‌های خود به اجرای طرح عارضه‌یابی برای معادن استان خراسان رضوی برای ادامه حیات بخش معدن در این استان خبر داد و گفت: معتقدم دولت باید در وهله نخست مشکلات معادن را شناسایی کند و به دنبال راهکار رفع آنها باشد. ستادهای تسهیل فعالیت معادن که در سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها تشکیل شده، وظیفه شناسایی و رفع مشکلات معادن را برعهده دارند. در استان خراسان رضوی نیز نظام مهندسی این استان با همکاری بسیج مهندسی کارگروه تخصصی در این زمینه تشکیل شده است. در این کارگروه فرم‌هایی تهیه شده و به عارضه‌یابی تخصصی تمامی معادن استان خراسان رضوی پرداخته می‌شود. این اقدام از این جهت است که از تعطیل شدن معادن فعال جلوگیری کرده و علاوه‌بر آن معادن راکد به چرخه فعالیت و تولید بازگردند. رئیس نظام مهندسی معدن خراسان رضوی ادامه داد: روند اصلی و منطقی خلع ید دارندگان مجوزهای فعالیت معدنی به این ترتیب است که ابتدا مشکلات رفع شده و سپس وضعیت معادن بررسی شود. اگر پس از انجام تمامی اقدامات حمایتی از سوی نهادهای دولتی و باوجود رفع مشکلات، معادن تعطیل بودند، باید فرد دارنده مجوز فعالیت در معدن راکد، سلب صلاحیت و معدن به افراد دیگری واگذار شود.

▣ دردسرآفرینی قوانین دولتی

ترشیزیان در ادامه رویکردهای نهادهای دولتی در تصمیم‌سازی‌ها را بسترساز ایجاد مشکلات معرفی کرد. وی معتقد است ضمن حل مشکلات فعالیت معادن، تناقضات ساختاری در بحث مدیریت بخش معدن نیز باید رفع شوند. او توضیح داد: افق فعالیت‌های بخش معدن را نمی‌توان روشن دانست. آمار و ارقام بودجه پیشنهادی دولت برای سال ۱۴۰۱ بیانگر افزایش مشکلات در بخش معدن است. افزایش چشمگیر حقوق دولتی و صعود آن به ۴۰ هزار میلیارد تومان در بودجه سال آینده، بیانگر استمرار و سنگین‌تر شدن بار مشکلات معدنکاری در کشور است. معادن بزرگ دولتی یا خصولتی اغلب مشکلی در زمینه پرداخت حقوق دولتی یا چنین هزینه‌هایی نداشته و نگرانی‌ها بابت معادن کوچک‌مقیاس و متوسط‌مقیاس است. وی افزود: حقوق دولتی بدون درنظر گرفتن مشخصات هر معدن با فرمولی واحد برای تمامی معادن تعیین شده و همه معدنکاران موظف به پرداخت آن هستند؛ بنابراین تمامی صاحبان معادن مستلزم به پرداخت مقدار مشخص و واحدی هستند و به دلیل متفاوت بودن شرایط هر معدن، همه معدنکاران توانایی پرداخت این ارقام را ندارند. معادن کوچک و متوسط‌مقیاس بیش از معادن بزرگ نیاز به حمایت‌های مختلفی دولتی داشته و با افزایش حقوق پرداختی، احتمال تعطیلی و رکود آن‌ها افزایش می‌یابد. از این رو، دولت باید ضمن بازنگری در تصمیمات خود، برای کاهش فشارهای مالی معدنکاری در معادن کوچک چاره‌ای بیندیشد. تشکیل کارگروه تخصصی رئیس نظام مهندسی معدن خراسان رضوی درباره ضربه قوانین متناقض به پیکره فعالیت‌های بخش معدن گفت: یکی از مهم‌ترین معضلات بخش معدن، وجود قوانین و مقررات متعدد و متناقض است. به نظر می‌رسد یکی از اقدامات مفیدی که دولت سیزدهم می‌تواند برای حمایت از فعالیت‌های بخش معدن انجام دهد، تشکیل کارگروهی در جهت بررسی، بازنگری و اصلاح این قوانین متعدد و متناقض است چراکه به دفعات دیده شده برای موضوع واحدی تنها طی یک سال، بخشنامه‌های متعدد و متضاد صادر و ابلاغ شده است. این نوسانات قانونی ثبات را از فعالیت‌های بخش معدن سلب کرده است. همچنین از سوی دیگر، برخی قوانین ماهیت محدودیت‌آفرین برای فعالیت‌های بخش معدن و به‌طور کلی اقتصاد معدنی کشور دارند. مانند ممنوعیت‌های صادراتی مواد معدنی که در بودجه ۱۴۰۱ نیز همچنان بر آن تاکید شد. این تصمیمات مسائل تجاری و اقتصادی فعالیت معادن را به صورت مستقیم تحت‌الشعاع قرار می‌دهد؛ بنابراین نمی‌توان به‌راحتی از این نوع مشکل فعالان معدنی غافل شد.

بررسی مشکلات رکود معادن

محمدرضا نعمت‌الهی، فعال معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» شناسایی دلایل اصلی رکود معادن را مهم‌ترین وظیفه نهادهای دولتی متولی بخش معدن عنوان کرد و گفت: درباره اجرای ماده ۲۰ قانون معادن ابتدا مناسب به نظر می‌رسد دولت به بررسی عوامل رکود محدوده‌های معدنی و تعطیلی معادن بپردازد. نداشتن توان فنی و مالی، عدم پیگیری مجوزهای مربوطه و دیگر قصوراتی که از شخص معدنکار سر می‌زند، از مواردی است که مناسب به نظر می‌رسد ماده ۲۰ قانون معادن درباره آنها اجرایی شود. به بیانی دیگر، متولی معدن در صورت کم‌کاری مستحق خلع ید بوده و در این شرایط باید محدوده یا معدن یادشده از طریق مزایده به دیگر متقاضیان واگذار شود. این فعال معدنی ادامه داد: اگر پس از بررسی علل رکود معادن، دلایل به دست آمده مواردی غیر از قصور شخصی معدنکار و صاحب مجوز بود، در این شرایط خلع ید معدندار نه‌تنها به نفع بخش معدن نبوده بلکه امکان فعالیت منصفانه در این حوزه از فعالان معدنی سلب خواهد شد. غیر از خلأهای اطلاعاتی در بخش معدن مانند نقص اکتشافات معدنی در محدوده‌های مورد بررسی، مشکلات اقتصادی از جمله دلایل اصلی رکود معادن به شمار می‌روند. نبود بازار مناسب داخلی و خارجی برای تولیدات بخش معدن، افزایش محدودیت‌های صادراتی، رشد چشمگیر حقوق دولتی پرداختی معادن، ورشکستگی صاحبان معادن در پی بروز تورم فزاینده در جامعه همه از جمله دلایل اقتصادی مهمی بوده که ارتباط مستقیمی با قصور شخصی معدندار ندارد.

▣ اهمیت جمع‌آوری اطلاعات

نعمت‌الهی در ادامه صحبت‌های خود ثمره وجود نگاه تخصصی در تصمیم‌گیری‌های بخش معدن را در میزان رونق موجود در این حوزه توصیف کرد و گفت: برای اتخاذ تصمیمات تخصصی و قوانین راهبردی در بخش معدن، وجود اطلاعات مناسب در فعالیت‌های بخش معدن و همچنین درنظر گرفتن ابعاد متعدد معدنکاری در ایران از موارد ضروری به شمار می‌رود چراکه تنها در این شرایط می‌توان انتظار وضع شدن قوانین مناسب و کارشناسی‌شده را از دولت داشت. در زمینه اجرایی شدن ماده ۲۰ قانون معادن نیز دولت باید ابتدا تحقیقات کاملی در زمینه هر معدن غیرفعال انجام داده و سپس بسته به شرایط هر معدن اقدامات مقتضی صورت گیرد. وظیفه بررسی معادن برعهده سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت هر استان بوده و این سازمان‌ها می‌توانند ضمن جمع‌آوری و کسب اطلاعات جامع از وضعیت معادن هر منطقه، به نهادهای دولتی برای تصمیم‌گیری، قانون‌گذاری و اجرای آن کمک کنند. در این شرایط ضمن جلوگیری از وضع قوانین متعدد و بخشنامه‌های متناقض برای هر موضوع، مواد قانونی نیز در شرایط بهتر و عادلانه‌تری اجرا خواهند شد.

▣ لزوم اجرای حمایت‌های دولتی

این فعال معدنی همچنین به دشوار بودن روند معدنکاری و نیاز صاحبان معادن به حمایت‌های دولتی برای ادامه حیات بخش معدن تاکید کرد و توضیح داد: همان‌طور که پیش‌تر به آن اشاره شد سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت هر استان می‌توانند از نظر فنی و کارشناسی صلاحیت صاحبان معادن و دارندگان مجوزهای معدنی را بررسی کنند. بررسی‌های فنی این‌چنینی نوعی حمایت از معدنکاران و صاحبان معادن به شمار می‌آید چراکه در سال‌های گذشته بارها دیده شده معدنکاران با وجود تلاش‌های فراوان برای راه‌اندازی معادن و بهره‌گیری پهنه‌های معدنی خود، ناتوان در این زمینه بوده و پس از مدتی با اجرای ماده ۲۰ قانون معادن، سلب صلاحیت شدند. این را می‌توان نوعی بی‌عدالتی در تصمیم‌گیری‌های معدنی عنوان کرد طی چند سال اخیر رخ داده است. به نظر می‌رسد نهادهای دولتی برای استمرار روند فعالیت معادن و توسعه بخش معدن و در ادامه رونق صنایع معدنی، بیش از پیش به نحوه اجرای قوانین توجه کرده و با اصلاح برخی بخشنامه‌ها و تصمیمات مخرب، در جهت حمایت از فعالان بخش معدنی کوشا باشند.

سخن پایانی

اصلاح رویکرد دولت و بکارگیری مشاوران معدنی در تصمیم‌سازی‌های این حوزه می‌تواند ضمن کاهش آسیب‌ها بر بدنه فعالیت معدنی، کشور را از درآمدهای معادن و زنجیرهای وابسته به آن بهره‌مند سازد، به همین دلیل گلایه فعالان معدنی و کارشناسان اقتصاد از بی‌توجهی نهادهای دولتی به بخش معدن و صنایع معدنی کشور، اعتراضی بحق است که نباید از کنار آن به‌راحتی گذشت. از سوی دیگر، وضع و اجرای شتاب‌زده قوانین نه‌تنها به رفع مشکلات کمک کرده بلکه به افزایش چالش‌های معدنکاری منجر خواهد شد.

کمک فولادسازان به دولت در ساخت نیروگاه

مدیرعامل فولادخوزستان گفت: شرکت‌های فولادی در مواجهه با چالش‌های عدم پایداری برق می‌توانند اقدامات چندگانه‌ای را انجام دهند که یکی از آنها ایجاد پایداری برق از طریق ساخت نیروگاه‌های تولید برق خصوصی، ضمن رعایت نمودن الزامات قانونی و استانداردهای مرتبط با عملکرد انرژی در فرآیندها و تجهیزات است. امین ابراهیمی در مورد تأمین پایدار برق صنایع فولاد به چیلان گفت: شرکت‌های فولادی در مواجهه با چالش‌های عدم پایداری برق می‌توانند اقدامات چندگانه‌ای را انجام دهند که یکی از آنها ایجاد پایداری برق از طریق ساخت نیروگاه‌های تولید برق خصوصی، ضمن رعایت نمودن الزامات قانونی و استانداردهای مرتبط با عملکرد انرژی در فرآیندها و تجهیزات است. در این راستا، فولاد خوزستان احداث نیروگاه ۵۲۰ مگاواتی با امکان توسعه تا هزار مگاوات را در دستور کار قرار داده است.

وی خاطرنشان کرد: با اجرای طرح نیروگاهی فولاد خوزستان که احداث آن ۳ سال طول می‌کشد و در مدار قرار گرفتن این نیروگاه، علاوه بر برداشته شدن محدودیت‌های برقی، پایداری تولید تضمین می‌شود.

ابراهیمی در پایان گفت: ۸۵ هزار مگاوات ظرفیت اسمی تولید برق در کشور داریم که ۳۸ درصد آن خالی است که باید احیای نیروگاه‌ها با کمک واحدهای فولادی انجام بگیرد تا نیروگاه‌ها وارد مدار شوند و تولید برق‌شان افزایش یابد. همچنین به‌منظور کاهش اثرات چالش تأمین برق و گاز در صنایع، به پشتیبانی‌ها و اقدامات سازنده نهادها و سازمان‌های حاکمیتی نیاز است.

افزایش تولید فولادمبارکه با وجود کاهش مصرف آب

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

رئیس اسبق سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان گفت: شرکت فولاد مبارکه با سرمایه‌گذاری برای استفاده از پساب ۹ شهرستان اطراف خود علاوه بر صرفه‌جویی در مصرف آب، به ارتقای بهداشت محیط منطقه کمک کرده و با وجود افزایش ۳ برابری میزان تولید از زمان تأسیس خود، مصرف آب مورد نیاز خود را به نصف ۳ دهه گذشته کاهش داده است.

به گزارش ایراسین، محسن پورسینابا بیان این که آیا صنعت در روند توسعه اختلال ایجاد کرده است، اظهار کرد: آمار و اطلاعات کمی در کشور محلی از اعراب ندارد و نمی‌توان به آمار استناد کرد.

وی با اشاره به عملکرد حرفه‌ای شرکت فولاد مبارکه به عنوان بزرگترین واحد صنعتی کشور افزود: ریل‌گذاری و هدف‌گذاری در شرکت فولاد مبارکه بیش از ۲ دهه است که تدوین و به صورت منسجم برنامه‌ریزی شده است و این درحالی است که چنین رویکردی حتی در سطح کلان و دولت مشهود نیست.

رئیس پیشین سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان با بیان این که اسناد بالادستی جایگاه هر استانی به سمت توسعه را تبیین می‌کند، خاطرنشان کرد: برای ریل‌گذاری توسعه در مسیر صحیح نیاز به شفاف‌سازی و ارائه آمار صحیح به جامعه است.

وی اذعان داشت: طبق آمار اعلام شده محیط‌زیست استان اصفهان، ۵۳ درصد از آلودگی کلانشهر اصفهان مربوط به دود ناشی از خودروهاست و طی ۶ ماه نخست امسال سهم صنایع ۱۳ درصد است؛ در نیمه دوم سال نیز به دلیل پدیده اینورژن(وارونگی دما) شاخص کیفیت هوا ناسالم می‌شود که علت اصلی نیز آلودگی ناشی از خودروهاست.

پورسینا با اشاره به سهم کشاورزی در مصرف آب تصریح کرد: بیش از ۸۲ درصد آب مصرفی در استان اصفهان مربوط به بخش کشاورزی است و این درحالی است که مصرف آب شرکت فولاد مبارکه ۲ درصد است؛ شرکت فولاد مبارکه از ۱۰ سال گذشته تاکنون کمترین میزان مصرف آب از زاینده‌رود را داشته و به جای آن از پساب شهرستان‌های مجاور خود بهره‌مند شده است.

وی با اشاره به اشتغال‌زایی مستقیم ۴۰۰ هزار نفری شرکت فولاد مبارکه عنوان کرد: شرکت فولاد مبارکه با سرمایه‌گذاری برای استفاده از پساب ۹ شهرستان اطراف خود علاوه بر صرفه‌جویی در مصرف آب، به ارتقای بهداشت محیط منطقه کمک کرده و علی‌رغم افزایش ۳ برابری میزان تولید از زمان تأسیس خود، مصرف آب مورد نیاز خود را به نصف ۳ دهه گذشته کاهش داده است.

عباس حاتمی دانشیار و عضو هیأت علمی گروه سیاسی دانشگاه اصفهان نیز در ادامه این برنامه با بیان این که توسعه با دو مفهوم پایدار و مطلوب و ناپایدار و نامطلوب تعریف می‌شود، با مرور تاریخی به روند شکل‌گیری توسعه اظهار کرد: تا دهه ۱۹۶۰ میلادی (دهه ۴۰ شمسی)، مفهوم توسعه با رشد اقتصادی تبیین می‌شد و این رشد تا حد زیادی در قالب رشد صنعتی نمایان می‌شد که این نحوه نگاه به توسعه با چالش روبه رو شد.

وی با بیان این که رشد توسعه با شکاف طبقاتی همراه شد، افزود: نگاه به توسعه با مفهوم اهمیت به توسعه کیفی در زیست انسان تغییر یافت؛ به عبارت دیگر مفهوم عدالت اجتماعی در کنار رشد اقتصادی مطرح شد و امید به زندگی یکی از شالوده‌های توسعه تعریف شد.

عضو هیأت علمی گروه سیاسی دانشگاه اصفهان با اشاره به بررسی شکل توسعه در اصفهان خاطرنشان کرد: در سال ۲۰۲۰ یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون تن فولاد در دنیا تولید شده که سهم ایران ۳۰ میلیون تن بوده است؛ به واقع ما تولیدکننده ۱.۵ درصد فولاددنیا هستیم که کمتر از یک درصد (۰.۹ درصد) آن در اصفهان تولید می‌شود به این معنا که ۶۰ درصد فولاد کشور در اصفهان تولید می‌شود.

وی با بیان این که صنعت توسعه یافته دیگر در استان اصفهان نساجی است، ادامه داد: در کشور ۸ هزار واحد فعال نساجی وجود دارد که بالغ بر ۲ هزار ۳۰۰ واحد در استان اصفهان قرار دارد؛ ۳۰ درصد از واحدهای نساجی کشور در استان اصفهان مستقر است.

حاتمی با اشاره به تولید ۷۰ درصد فرش ماشینی در استان اصفهان بیان کرد: پالایشگاه اصفهان ۲۳ درصد از سوخت مورد نیاز کشور را تأمین می‌کند؛ به عبارتی سوخت ۱۲ استان در این استان تولید می‌شود که تمام موارد مذکور نشان می‌دهد استان اصفهان با تعریف نخست توسعه که بر رویکرد صنعتی شدن دلالت دارد، جایگاه خوبی داشته و همین باعث شده است که به صنعتی‌ترین استان کشور تبدیل شود.

وی با اشاره به با پدیده فرونشست زمین در اصفهان گفت: متاسفانه این پدیده در اصفهان جدی گرفته نشده و برآوردها حاکی از این است که این شهر تنها شهری در ایران است که پدیده فرونشست از حوزه دشت به پهنه شهر رسیده است؛ پدیده فرونشست تنها بلایی است که علاجی ندارد چراکه ۵۰ هزار سال طول می‌کشد که بتوانید تأثیرات مخرب فرونشست را جبران کنید.

صرفه‌جویی سالانه ۱.۵ میلیون متر مکعب آب در فولاد مبارکه

مدیر انرژی و سیالات شرکت فولاد مبارکه گفت: پروژه کاهش مصرف آب با هیبریدی کردن کولینگ‌های واحد احیای مستقیم ۱ در دستور کار شرکت فولاد مبارکه قرار دارد که با اجرای این پروژه، سالانه ۱.۵ میلیون متر مکعب از میزان مصرف آب در این واحد کاسته می‌شود.

سید امیر طباطبائیان در گفت‌وگو با ایراسین به تشریح اقدامات انجام‌شده توسط فولاد مبارکه در زمینه صرفه‌جویی در مصرف آب پرداخت و اظهار کرد: از سال ۱۳۹۰ و حتی پیش از آن سال، رویکرد فولاد مبارکه را به صورت مستند در حوزه آبی تعریف شده است که شامل ۴ رویکرد کاهش مصرف آب در فرآیند تولید، جاگزینی پساب‌های صنعتی با آب یا همان بازچرخانی آب، استفاده از پساب‌های شهری به جای آب خام در صنعت و جلوگیری از ورود پساب‌های صنعتی و شهری به محیط‌زیست بوده است.

وی افزود: در راستای این رویکردها اقدامات خوبی طی ۱۰ سال گذشته انجام شده است. البته فولاد مبارکه از بدو تاسیس دارای تصفیه‌خانه بوده و هیچ‌گاه پساب تصفیه‌نشده‌ای را در محیط رها نکرده است. حتی از همان ابتدای راه‌اندازی پیش‌بینی شده بوده که قسمتی از پساب نیز دوباره در چرخه تولید استفاده شود.

در این راستا با اقدامات انجام شده توانسته‌ایم در سال‌های گذشته میزان مصرف آب در فولاد مبارکه را ۳۰ درصد کاهش دهیم. وی در ادامه افزود: این در حالی است که در مقایسه با سال ۹۰ این مقدار به ۵۰درصد در سال ۱۴۰۰ رسیده است که البته این روند ادامه خواهد داشت. در حوزه بادچرخانی، تصفیه‌خانه و پساب شهری پیشرفت‌های خوبی داشته‌ایم و می‌توانیم نمره عالی یا خوب را کسب نماییم. مدیر انرژی سیالات شرکت فولاد مبارکه خاطر نشان کرد: خوشبختانه با توجه به رهنگاشتی که تهیه شده و مصوبه کمیته سرمایه‌گذاری برای اجرای پروژه‌هایی که در راستای کاهش مصرف آب گرفته شده است، در این زمینه پروژه‌های جدید سرمایه‌گذاری انجام خواهد شد؛ در مجموع با اجرای این پروژه‌ها مصرف آب باز هم کاهش پیدا خواهد کرد.

وی اذعان داشت: پروژه کاهش مصرف آب با هیبریدی کردن کولینگ‌های واحد احیای مستقیم ۱ در دستور کار شرکت فولاد مبارکه قرار دارد که با اجرای این پروژه، سالیانه ۱.۵ میلیون متر مکعب از میزان مصرف آب در این واحد کاسته می‌شود.

سنگ‌اندازی ترک‌ها در تجارت ایران با سوریه

مدیر بازاریابی گروه صنعتی فولاد یزد گفت: سوریه پس از پایان جنگ به دنبال بهبود زیرساخت‌های خود است، از این رو مقصد صادرات محصولات فولادی ایران می‌تواند این کشور باشد اما رقبای ایران مانند ترکیه علاوه بر اینکه بخشی از بازار را تصاحب کرده‌اند، موانعی برای تجارت کشورمان ایجاد می‌کنند.

حمیدرضا ریحانی در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با بازسازی‌های کشور سوریه گفت: بر اساس برآوردهایی که انجام شده است، بازسازی سوریه حدود ۸۰۰ میلیارد دلار هزینه بازسازی دارد که قاعدتا سهم فولاد، سهم قابل توجهی است. از آنجایی که ۲۰ درصد از سهم تولید ناخالص داخلی متعلق به صنعت است، این مسئله یک فرصت محسوب می‌شود.

وی با اشاره به مشکلاتی که ترکیه برای صادرات ایران با سوریه ایجاد می‌کند، افزود: یکی از مسائل مهم در بحث بازار هدف سوریه، تحریم است و دیگر مشکل سر راه صادرات فولاد به سوریه تجار ترکیه‌ای هستند که محصولات فولادی ایران را با قیمتی پایین‌تر از قیمت‌های جهانی خریداری می‌کنند و بعضا با سودهای نامتعارف به بازار سوریه صادر می‌کنند.

مدیر بازاریابی گروه صنعتی فولاد یزد تصریح کرد: با توجه به شرایط موجود و اتفاقاتی که در سوریه افتاده است، ظرفیت تجارت محصولات به این کشور بالاست و بعضا محصولات فولادی ساختمانی که به ترکیه صادر می‌شوند تا ده برابر بیشتر از ظرفیتی است که به صورت مستقیم از ایران به سوریه صادر می‌شود. امیدواریم با توجه به رابطه سیاسی بین ایران و سوریه شرایط به گونه‌ای شکل بگیرد که ایران در مسیر صادرات به سوریه از رقبا عقب نماند.

ریحانی گفت: جای امید است که در کنار فرصت‌های صادراتی در کشور سوریه وجود دارد و پروژه‌های عمرانی که در این کشور در حال شکل گرفتن است، بازار داخلی و بازار صادراتی بتواند شرایط را برای صنعت فولاد بهبود ببخشد.

قیمت‌گذاری دستوری باعث کاهش توان تولید

سرپرست مدیریت فروش گروه ملی صنعتی فولاد ایران گفت: از آنجا که باید ۱۰۰درصد محصولات تولیدی ما در بورس عرضه شود گاهی مشتری به میزان کافی وجود ندارد و همین موضوع باعث زیان شرکت می‌شود. تبعات این مشکل در بخش‌های دیگر مانند تامین نقدینگی، تامین مواد اولیه، تامین سرمایه در گردش و تولید خود را نشان می‌دهد.

حمید رضا نظری در گفت‌وگو با فولادبان گفت: دخالت و دستکاری‌های دولت در تعیین نرخ محصولات فولادی مانع از اجرای مکانیزم عرضه و تقاضا و تنظیم بازار شده و اجرای فرمول‌های متفاوت برای تعیین نرخ بورس زمینه آشفتگی بازار را فراهم کرده است.

وی تصریح کرد: از آنجا که باید ۱۰۰درصد محصولات تولیدی ما در بورس عرضه شود گاهی مشتری به میزان کافی وجود ندارد و همین موضوع باعث زیان شرکت می‌شود. تبعات این مشکل در بخش‌های دیگر مانند تامین نقدینگی، تامین مواد اولیه، تامین سرمایه در گردش و تولید خود را نشان می‌دهد.

وی با اشاره به سیاست‌های تنظیم بازار دولت در حوزه فولاد ادامه داد: اگر دخالت و دستکاری‌های دولت نباشد و قیمت‌های دستوری را به بازار تحمیل نکند، عرضه و تقاضا می‌تواند نرخ را مشخص کنند.

نظری تصریح کرد: بازار نیاز به عرضه و تقاضا دارد تا تنظیم شود و فرمول‌های متفاوت نرخ پایه بورس کالا که گاهی با فوب خلیج‌فارس و گاهی با سی‌آی‌اس در بورس کالا محاسبه می‌شود باعث شده یک شیوه قیمت‌گذاری مشخص در بازار محصولات فولادی وجود نداشته باشد.

وی با اشاره به قدمت فعالیت گروه ملی فولاد ایران از سال ۱۳۵۲ افزود: محصولات تولیدی گروه ملی صنعتی فولاد ایران در ابعاد و اندازه‌های مختلف تیرآهن شامل سایزهای ۱۴، ۱۶ و ۱۸، خط میلگرد که به کوثر اهواز معروف است از سایز ۱۰ تا ۳۲ و خط کلاف با دو محصول استراتژیک کلاف ساده و کلاف آجدار تولید می‌شود. کلاف ساده در اندازه‌های ۵/۵ الی ۱۱ و کلاف آجدار در سایزهای ۸، ۱۰، ۱۲ و خط تولید لوله‌های مانسیمان بدون درز از سایز ۱ تا ۶ اینچ با استانداردهای لازم تولید می‌شود.

نظری گفت: مجتمع فولاد خوزستان شمش و مواد اولیه شرکت ملی نورد را برای تولید یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن محصول نوردی با ظرفیت اسمی در سال تامین می‌کند. همچنین شرکت ملی نورد با کارت بازرگانی خود ماه گذشته نخستین محموله خود شامل میلگرد و کلاف را به ترکمنستان و قطر صادر کرده است.

نظرگاه

محدودیت برق و گاز چالش زنجیره فولاد

بهادر احرامیان
عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

تشدید غیر منتظره محدودیت‌های برق و گاز در امسال، مدیران زنجیره فولاد کشور را با چالشی غیرمعمول در مقایسه با تمامی چالش‌های قبلی که تا کنون پشت سر گذاشته‌اند، مواجه کرده است. کارخانجات کشور در امسال نزدیک به ۸۰ روز سال با نوعی از محدودیت برق مواجه بوده‌اند و در مورد محدودیت گاز طبیعی در فصل سرما که انتظار می‌رود از بخش برق شدیدتر باشد نیز هشدارهایی از زمان نگارش این مقاله آغاز شده است. در برآوردی محافظه کارانه و در صورت عدم چاره اندیشی توسط ذینفعان، جمع این محدودیت‌ها ۴ الی ۵ ماه از کل سال که معادل ۲۵ درصد ظرفیت تولید سالانه است را اتلاف خواهد کرد و ارزش افزوده‌ای که حداقل معادل ۱۰ میلیارد دلار در سال است را از بین خواهد برد.

با وجود اینکه به سختی می توان نحوه برخورد دولت با مشکل کسری برق تابستانی که با قطعی کامل و تبعیض آمیز صنایع فولاد- و سیمان- همراه بود را «مدیریت» نامید اما به هر حال به لطف روحیه حاکم بر اکثریت مدیران صنعت فولاد کشور، بسیاری از شرکت‌های کوچک تا بزرگ اعلام آمادگی کرده‌اند به صورت جمعی یا راسا اقدام به تاسیس نیروگاه برق و یا مشارکت در پروژه‌های توسعه میادین گاز طبیعی کنند تا بدون انتظار برای حضور دولت مشکل پیش آمده را حل کنند. اگرچه این یک واکنش طبیعی به مشکل کسری هر نهاده تولیدی به نظر می آید اما لازم است قبل از تصمیمات جدی سرمایه‌گذاری به برخی جوانب تحلیلی و عقبه این مشکل پرداخته شود تا در آینده صنعت بالنده فولاد کشورمان دچار مشکلات دوچندان از ناحیه سرمایه‌گذاری غیر بهینه در این رشته‌ها نشود. به برخی از این مسائل، در سمینار چالش برق در زنجیره فولاد پرداخته شد و در سمینار تخصصی گاز که بزودی برگزار خواهد شد نیز برخی موارد مهم پرداخته خواهد شد که از قرار ذیل است:

۱- ماندگار بودن کسری موازنه تولید و مصرف برق و گاز در سال‌های آتی

تحلیل روند مصرف گاز و برق حاکی از آن است که شیب افزایش مصرف در ۳ سال گذشته تنها در بخش خانگی و آن هم زمان اوج باری بسیار افزایشی بوده است و تقریبا برای هر دوی این حامل‌ها نزدیک به ۴۰ درصد بوده است. توضیح اینکه این افزایش در مقایسه زمان پیک مصرف یعنی تابستان برای برق و زمستان برای گاز طبیعی می‌باشد و در سایر زمان‌ها، مصارف هر یک از این نهاده‌ها تغییرات چندانی نداشته‌اند.

نکته دیگر اینکه کشورمان از نظر تعداد واحد مسکونی جدید، اضافه شدن تجهیزات حرارتی گاز سوز و یا برودتی برقی از سال ۹۷ شاهد هیچ تغییر ملموس افزایشی نبوده است. بنابراین سرنخ این افزایش مصرف را تنها در تغییر الگوی واحدهای خانگی در ۳ سال گذشته به سمت اتلاف و مصرف غیر بهینه باید یافت. پدیده‌ای که شاید به دلیل تورم شدید ۳ سال گذشته و عدم تمایل دولت به تعدیل نرخ این حامل‌ها به دلیل جلوگیری از فشار مضاعف بر مردم و «کم ارزش شدن» این حامل‌های انرژی بتوان تحلیل کرد.

اگر تجربه دوره هدفمندی یارانه‌ها و تعدیل قیمت‌های انرژی چند دهه گذشته را ملاک عمل قرار دهیم در صورت تعدیل قیمت‌ها در آینده، امکان اینکه الگوی مصرف مطابق تغییر قیمت‌ها تنظیم شود و کسری موجود برطرف شود بسیار بالا خواهد بود و گرنه در این شرایط، هر گونه سرمایه‌گذاری جهت افزایش ظرفیت در بخش برق یا گاز کاربردی ۲ ماهه در طول سال خواهد داشت و مابقی سال به توجه به اضافه ظرفیت موجود در این بخش‌ها راکد خواهد بود.

۲- نوع قراردادهای دوجانبه حاکم در صنعت برق

به طور خلاصه قرارداد حاکم بر تولید و فروش برق کشور به دو گروه تقسیم می‌شوند. گروه اول قراردادهای دارای امکان تبادل با شبکه می‌باشند که از یک طرف برق مازاد به صورت تضمینی خریداری می‌شود، سوخت با نرخ و شرایط پرداخت ویژه در اختیار نیروگاه طرف قرارداد قرار می‌گیرد اما اختیار انتخاب زمان و محل مصرف با شرکت توانیر است و در مواقعی چون اوج مصرف که در واقع مدنظر سرمایه‌گذاران می‌باشد به احتمال زیاد از دسترسی ایشان خارج می‌شود.

نوع دوم قرارداد که اختیار خرید و تبادل به شبکه را به صورت توافقی در اختیار طرفین قرار می‌دهد، سوخت با نرخ آزاد - تقریبا نزدیک پتروشیمی - در اختیار نیروگاه قرار می‌گیرد و در واقع در این حالت تولید برق در کل سال با نرخ تمام شده بالاتر از برق شرکت برق انجام می‌گیرد اما با فرض عدم قطعی گاز در فصل زمستان - این نوع تولید برق طبیعتا در زمان کسری گازی در الویت گروه نیروگاه‌های داخل شبکه قرار نمی‌گیرد- امکان تامین برق از تولید داخل کارخانه میسر می‌باشد. بنابراین تصمیم به انتخاب هر نوع از قراردادهای موجود تولید برق نیازمند بررسی دقیق و شناخت کامل جوانب بازار برق کشور و تحولات آینده آن می‌باشد.

۳- ایجاد زمینه حضور بخش خصوصی در بهره‌برداری امتیازی گاز طبیعی

در حال حاضر در بیش از ۱۰۰ کشور دنیا استخراج گاز طبیعی و اکثرا توسط بخش خصوصی کوچک تا بزرگ صورت می‌گیرد در حالی که در استخراج نفت کمتر از ۳۰ کشور دنیا حضور دارند. طبق تجربه به‌دست آمده در جهان در صنعت گاز طبیعی امکان حضور بالقوه اقتصادی بخش خصوصی مخصوصا در کشوری مانند ایران به راحتی میسر می‌باشد.

به توجه به محدودیت‌های حضور شرکت‌های خارجی در توسعه صنعت گاز کشور که غالبا تمایل به انجام «مگاپروژه»ها دارند در صورت تصمیم حاکمیت به جدا کردن تقاضای صنایع پتروشیمی، فولاد و سیمان از سبد مصرف گاز کشور در صورت ایجاد فضایی مناسب مانند بخش معدن امکان تکرار حرکت توسعه‌ای موفقی که در بخش سنگ آهن، مس و غیره توسط بخش خصوصی صورت گرفت به راحتی در بخش گاز کشور ممکن می‌باشد.

کشور ما ایران با وجود ذخایر عظیم گاز - ۳۴ تریلیون متر مکعب ذخایر اثبات شده- که در صدها میدان بزرگ و کوچک پراکنده می‌باشند به راحتی امکان ایجاد فضای حضور بخش خصوصی و شرایطی بسیار مناسب در توسعه معادن هیدورکربوری را داراست.

تجدید نظر مجدد و تکمیل فرآیند اصل ۴۴ در اضافه کردن ذخایر نفت و گاز می‌تواند راهگشای کشور در این شرایط باشد.

وزیر خزانه‌داری استرالیا:

از سنگ‌آهن برای مقابله با چین استفاده خواهیم کرد

وزیر خزانه‌داری استرالیا ادعا کرد که این کشور از ابزار سنگ‌آهن برای مقابله با فشارهای چین استفاده خواهد کرد. به گزارش فولادبان، فریدنبرگ وزیر خزانه‌داری استرالیا ادعا کرد که استرالیا توسط چین تحت فشار اقتصادی قرار گرفته، اما چین به برخی از محصولات استرالیا متکی است. فریدنبرگ علاوه بر ادعای فشار اقتصادی توسط چین، همچنین اظهارکرد که چین به شدت به سنگ‌آهن استرالیا وابسته است و یافتن جایگزین آن برای چین دشوار است.در واقع، این نخستین بار نیست که فریدنبرگ، چین را تهدید می‌کند. در سپتامبر امسال، فریدنبرگ از تهدید چین حمایت کرد و گفت که چین چالش بزرگ جدیدی برای بسیاری از کشورها ایجاد می‌کند و استرالیا با فشار چین مواجه است. چین قصد دارد تولید کنسانتره سنگ‌آهن را از ۲۷۰ میلیون تن به ۳۷۰ میلیون تن طی چهار سال افزایش دهد، کل ضایعات فولادی را از ۲۳۰ میلیون تن به ۳۰۰ میلیون تن برساند و به‌تدریج تولید ضایعات فولاد را افزایش دهد که همه این سیاست‌ها برای کاهش وابستگی به سنگ‌آهن استرالیا است. در سال‌های اخیر، واردات سنگ‌آهن چین از کشورهای غیر از استرالیا به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. اگرچه معدنکاران استرالیایی به توانایی چین در کاهش واردات سنگ‌آهن شک دارند، اما معتقدند که چین واقعاً سخت تلاش می‌کند تا از شر سنگ‌آهن استرالیا خلاص شود. چین در امسال تحت سیاست کاهش آلایندگی و کنترل انرژی، تولید داخلی فولاد را کاهش داده که سبب شده تقاضا برای سنگ‌آهن کمتر شود.

در تجارت استرالیا با چین، علاوه بر سنگ‌آهن، صادرات سایر منابع و محصولات کشاورزی نیز به شدت کاهش یافته است. چین درحال‌حاضر بزرگترین شریک تجاری استرالیا با واردات سنگ‌آهن است. اگر چین واردات سنگ‌آهن استرالیا را کاهش دهد، استرالیا دچار بحران اقتصادی شدیدی خواهد شد.

فراز و فرود نرخ محصولات فولادی

گروه معدن

در هفته‌ای که گذشت نرخ سنگ آهن وارداتی خلوص ۶۲ درصد در چین از ۱۰۷ دلار هفته قبل به ۱۱۸ دلار هر تن سی اف آر چین رسید. افزایش تقاضای سنگ آهن خلوص متوسط به رشد نرخ کمک کرد. به گزارش فولادایران، امید به بهبود تقاضای فولاد در چین نرخ سنگ آهن را چند هفته متوالیست که صعودی کرده ولی با این حال موجودی سنگ آهن در بازار چین هنوز صعودی است و به اوج ۱۵۶ میلیون تن رسید. در هر حال کارشناسان معتقدند حداقل تا فوریه سال آینده میلادی امکان روند نزولی در بازار سنگ آهن دور از ذهن نیست.

▣ قراضه

هفته گذشته نرخ قراضه وارداتی سنگین ۱ و ۲ (۲۰-۸۰) در ترکیه از ۴۶۸ دلار به حدود ۴۶۲ دلار هر تن سی اف آر کاهش داشت. بحران بازار ارز ترکیه موجب شده کسی به دنبال خرید قراضه نباشد برخی از فعالان بازار معتقدند نرخ باید به کمتر از ۴۶۰ دلار برسد تا خریداران ترکیه تمایل به معامله نشان دهند. قراضه صادراتی سنگین کلاس ۲ ژاپن در حدود ۴۲۳ دلار هر تن فوب ثبات داشت. متوسط نرخ قراضه وارداتی سنگین در شرق آسیا نیز ۱۰ دلار ارزان تر شده ۵۱۵ دلار هر تن سی اف آر ثبت شد.

▣ بیلت

هفته گذشته در بازار بیلت صادراتی سی‌ای اس متوسط نرخ ۴ دلار افت داشته ۶۰۱ دلار هر تن فوب دریای سیاه شد. در چین هم بیلت وارداتی رشد ۵ دلاری داشته از ۶۰۵ تا ۶۱۰ دلار به ۶۱۰ تا ۶۱۵ دلار هر تن سی اف آر رسید. در ترکیه نرخ بیلت وارداتی از ۶۳۵ تا ۶۴۰ دلار به ۶۳۰ دلار هر تن سی اف آر کاهش داشت. نرخ بیلت صادراتی ترکیه نیز از ۶۹۰ تا ۶۹۵ دلار به ۶۴۵ دلار هر تن فوب رسید. در بازار واردات جنوب شرق آسیا نرخ بیلت وارداتی از ۶۳۵ تا ۶۴۰ دلار به ۶۲۵ تا ۶۳۰ دلار هر تن سی اف آر کاهش یافت. همچنین هفته گذشته به گزارش متال بولتن، متوسط نرخ بیلت صادراتی ایران ۱۵ دلار افت داشته ۵۴۵ دلار هر تن فوب شنیده شد. قیمت شمش از میانه هفته تنزل یافت که تنها دلیل آن کاهش نرخ بورس بود. بیشتر دست اندرکاران اعتقاد داشتند نرخ باید افزایش یابد ولی دخالت بورس روند را معکوس کرد.

▣ مقاطع

هفته گذشته نرخ میلگرد صادراتی سی‌ای اس از ۷۲۵ تا ۷۴۰ دلار به ۷۳۰ دلار هر تن فوب کاهش داشت. در چین نرخ میلگرد صادراتی ۵ دلار رشد داشته ۷۸۳ دلار هر تن فوب ثبت شد. میلگرد صادراتی ترکیه نیز از ۷۱۰ تا ۷۲۵ دلار به ۶۹۰ دلار هر تن فوب افت داشت. در بازار واردات جنوب شرق آسیا نیز میلگرد از ۷۱۵ تا ۷۲۰ دلار به ۷۱۰ دلار هر تن سی اف آر رسید. همچنین در بازار داخلی امریکا نیز میلگرد ۱۰ دلار بالا رفته ۱۰۳۵ دلار هر شورت تن درب کارخانه ثبت شد. در بازار داخلی اروپا نیز میلگرد در ۷۹۰ یورو هر تن درب کارخانه بدون تغییر باقی ماند.

▣ ورق

هفته گذشته ورق گرم صادراتی سی‌ای اس کمی افت داشته ۷۸۰ تا ۸۰۵ دلار هر تن فوب دریای سیاه ثبت شد. متوسط نرخ ورق گرم صادراتی چین نیز ۶ دلار ارزان تر شده ۷۷۴ دلار هر تن فوب شنیده شد. در ترکیه نرخ ورق گرم وارداتی ۵ دلار افت داشته ۸۲۵ دلار هر تن سی اف آر شد. ورق گرم وارداتی در جنوب شرق آسیا نیز از ۸۰۵ دلار به ۷۹۵ تا ۸۰۰ دلار هر تن سی اف آر رسید. در بازار داخلی اروپا ورق گرم ۱۰ یورو ارزان تر شده به ۹۲۵ یورو هر تن درب کارخانه رسید. در بازار داخلی امریکا نیز ورق گرم ۱۶۴۰ دلار هر شورت تن درب کارخانه شنیده شد که ۴۰ دلار افت هفتگی داشت.

همچنین هفته گذشته متوسط نرخ اسلب صادراتی ایران بنا بر گزارش متال بولتن ۱۵ دلار ارزان تر شده ۵۷۰ دلار هر تن فوب ثبت شد. اسلب صادراتی سی‌ای اس نیز از ۶۱۰ تا ۶۲۵ دلار به ۶۱۰ دلار هر تن فوب رسید.

خبر

تداوم روند افزایشی نرخ سنگ‌آهن

فعال‌ترین قرارداد ژانویه سنگ‌آهن در بورس سنگاپور با ۶.۷ درصد افزایش به ۱۲۷.۹۵ دلار در هر تن رسید که بالاترین میزان از ۱۲ اکتبر است.

به گزارش فولادبان، شاخص نرخ معاملات آتی سنگ‌آهن در بورس‌های دالیان و سنگاپور برای سومین جلسه متوالی افزایش یافت که به دلیل خوش‌بینی مجدد در مورد تقاضای چین بود زیرا نشانه‌هایی مبنی بر بازگشت تولیدکننده برتر فولاد به افزایش تولید در این ماه پدیدار شده است.

فعال‌ترین قرارداد ژانویه سنگ‌آهن در بورس سنگاپور با ۶/۷ درصد افزایش به ۱۲۷/۹۵ دلار در هر تن رسید که بالاترین میزان از ۱۲ اکتبر است. پرمعامله‌ترین قرارداد آتی سنگ‌آهن برای تحویل در ماه مه در بورس کالای دالیان چین نیز با ۰/۷ درصد افزایش به ۶۸۷/۵۰ یوان (۱۰۷/۸۰ دلار) در هر تن رسید.

رالی معاملات آتی سنگ‌آهن منعکس‌کننده حال و هوای خوش در بازار نقدی بود زیرا سنگ‌آهن با عیار ۶۲ درصد در روز جمعه با نرخ ۱۲۰ دلار در هر تن معامله شد که بر اساس داده‌های موسسه SteelHome، بالاترین میزان از ۲۷ اکتبر بود.

تحلیلگران انتظار دارند تولید فولاد چین افزایش یابد و کارخانه‌ها تولید را از سر بگیرند.

با تولید ۹۴۶/۳۶ میلیون تن فولاد خام در چین در طول ژانویه تا نوامبر، که ۲/۶ درصد نسبت به دوره سال قبل کاهش داشته است، زمینه برای افزایش تولید وجود دارد زیرا هدف این است که تولید امسال به کمتر از حجم سال گذشته یعنی ۱/۰۵ میلیارد تن به منظور کنترل انتشار آلایندگی محدود شود.

هزینه‌ی
#کرونا_را_شکست_میدهیم

بیمه سه‌گانه کرونا
همراه روزهای سخت

بیمه سامان
Saman Insurance
www.si24.ir
تلفن: ۸۹۴۳-۰۲۱

استاندار همدان:

ذخایر معدنی با ایجاد ارزش افزوده وارد چرخه اقتصادی شود

استاندار همدان با تاکید بر فعالسازی تمام ظرفیت معادن استان گفت: ذخایر معدنی موجود با فرآوری و ایجاد ارزش افزوده باید وارد چرخه اقتصادی استان شود.

به گزارش ایرنا، علیرضا قاسمی فرزاد در شورای معادن استان اظهارکرد: معادن غیرفعال و راکد پس از صدور و ابلاغ اخطارهای لازم به سرعت تعیین تکلیف و وارد چرخه تولید شوند. وی خاطرنشان کرد: بخشی از معادن استان به دلایل مختلف غیرفعال هستند که باید موانع آنها برداشته شود چراکه در صورت قصور و کوتاهی بهره برداران سلب صلاحیت و معادن به سرمایه‌گذاران واقعی واگذار می‌شود.

استاندار همدان خواستار شفاف‌سازی وضعیت معادن استان شد و افزود: تمام ظرفیت‌های معدنی باید وارد چرخه اقتصادی و درآمدزایی شود تا مردم از مواهب آن بهره‌مند شوند.

او با تاکید بر جلوگیری از خام فروشی معادن استان گفت: اجازه استخراج مواد معدنی به آن دسته از واحدهای فرآوری داده می‌شود که حداقل ۷۰ درصد ماشین‌آلات و تاسیسات خود را نصب و آماده راه‌اندازی کرده باشند.

قاسمی فرزاد حفظ ذخایر معدنی استان را ضروری دانست و تصریح کرد: پهنه‌های معدنی به سرمایه‌گذاران توانمند استان واگذاری شود تا ارزش افزوده آن نصیب مردم استان شود.

استاندار همدان با اشاره به وصول ۵۵ میلیارد تومان حقوق دولتی در امسال گفت: بهره برداران معادن استان به موقع سهم دولت را واریز کنند تا برای تحقق برنامه‌های پیش‌بینی شده صرف شود.

وی به تدوین اطلس معدن استان نیز اشاره کرد و افزود: این طرح نیز از نیازهای استان است که مورد حمایت قرار می‌گیرد.

از ۶۰ نوع ماده معدنی در کشور ۳۰ نوع در استان همدان وجود دارد که ۳۸۰ واحد معدنی مشغول استخراج و بهره‌برداری این منابع هستند.

دست و پا زدن معادن در مرداب کمبودها

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

آذربایجان غربی از منابع و ظرفیتهای فراوانی به عنوان استانی مرزی برخوردار است که معادن یکی از این ظرفیتهای مهم این استان بشمار می‌رود.

به گزارش ایسنا، این استان میزبان بیش از یک میلیارد و ۱۴۲ میلیون تن انواع مواد معدنی است که سالانه برای استخراج دهها میلیون تن، ظرفیتی عظیم را در راستای تولید و اشتغال ایجاد کرده است.

غلامرضا بابایی، رئیس سازمان صنعت معدن و تجارت آذربایجان غربی با اشاره به اینکه استان ما ۵۰۷ معدن دارد، اضافه کرد: انواع مواد معدنی از جمله آهن، طلا، زغال سنگ، آهک، گچ، مرمر و... از آنها استحصال می‌شود.

وی به رتبه ۳ آذربایجان غربی بین سایر استان‌های کشور در شاخص تنوع معادن اشاره کرد و گفت: همچنین از نظر بهره‌برداری نیز معادن استان ما رتبه هفتم را دارند.

این مسئول با اشاره به اینکه هم اکنون ۷۰ درصد معادن استان به بهره‌برداری می‌رسند، اضافه کرد: از این طریق برای ۷۰۰۰نفر به صورت مستقیم اشتغال‌زایی شده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی به اعمال سیاست‌های تشویقی برای بهره برداران معادن اشاره کرد و گفت: در این زمینه می‌توان به ورود ماشین‌آلات معدنی و معرفی به صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی برای اخذ تسهیلات اشاره کرد.

بابایی با بیان اینکه برای فعالیت در این زمینه مانند سایر عرصه‌ها همان طور که یک سری فرصت‌ها وجود دارد، بدون شک موانعی نیز برای توسعه فعالیت وجود دارد، اضافه کرد: مشکلات روزافزون محلی، فرسودگی ماشین‌آلات معدنی، نبود واحدهای فرآوری متناسب با ظرفیت معادن از جمله مشکلاتی است که در این زمینه وجود دارد.

طی ۸ ماهه نخست امسال همزمان با راه‌اندازی معادن راکد کوچک مقیاس و ایجاد واحدهای فرآوری مواد معدنی در مناطق مختلف استان سرمایه‌گذاری در حوزه معادن و صنایع معدنی نسبت به مدت زمان مشابه سال گذشته افزایش چشمگیری داشته است.

وی افزود: در ۸ ماهه اول امسال ۲۹ فقره پروانه بهره‌برداری با ظرفیت استخراج سالانه بیش از ۳ میلیون و ۵۹۴ هزارتن و ذخیره قطعی ۲۲۶ میلیون و ۶۵۱ هزار تن در استان صادر شده است که برای بهره‌برداری از این معادن بیش از ۱۳۵۸ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری انجام و برای ۶۵۷ نفر به‌صورت مستقیم زمینه اشتغال فراهم شده است.

این مقام مسئول تصریح کرد: همچنین در مدت زمان یاد شده برای ۳۲ محدوده معدنی جدید پروانه اکتشاف صادر شده است و ۱۵ فقره گواهی کشف با حجم سرمایه‌گذاری بیش از ۶۱ میلیارد و ۷۳۳ میلیون ریال صادر شده است.

▣ ۵۰۷ معدن در آذربایجان غربی دارای پروانه بهره‌برداری

وی اضافه کرد: درحال‌حاضر ۵۰۷ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر با ظرفیت استخراج سالانه بیش از ۱۷ میلیون و ۵۵۳ هزار تن و ذخیره قطعی یک میلیارد و ۱۴۲ میلیون تن انواع مواد معدنی با حجم سرمایه‌گذاری بیش از ۵۰۹۷ میلیارد ریال وجود دارد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی خاطرنشان کرد: در آذربایجان غربی ۲۱۸ محدوده اکتشافی دارای پروانه اکتشاف و ۶۲ معدن دارای گواهی کشف با ذخیره قطعی بیش از ۲۶ میلیون و ۸۷۹ هزار تن انواع مواد معدنی با حجم سرمایه‌گذاری بیش از ۶۰۹ میلیارد و ۳۵۵ میلیون ریال در حال فعالیت هستند.

▣ نقش کمرنگ معادن در تولید ناخالص داخلی

حجت میکائیلی، استاد دانشگاه و کارشناس معدن گرایش استخراج در گفت‌وگو با ایسنا ضمن اشاره به اینکه برخی مشکلات و نقاط ضعف، عملا بهره‌برداری از معادن استان را دچار مشکل کرده است، ادامه داد: این ثروت خدادادی نقش چندانی در تولید ناخالص داخلی ایفا نمی‌کند.

وی، نبود واحدهای فرآوری مناسب در مناطق مختلف آذربایجان غربی، عدم توجه کافی به استراتژی معدن در زمینه بازاریابی جهانی، فقدان سیاست صادراتی یکپارچه، عدم وجود تکنولوژی روزآمد در زمینه استخراج را از جمله مشکلات موجود برشمرد.

میکائیلی بابیان اینکه با کمبود نیروی متخصص و ماهر در زمینه استخراج و فرآوری روبه رو هستیم، ادامه داد: باید یک برنامه مدون برای رفع این معضل و سایر مشکلات داشته باشیم.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه، باید برنامه‌های اجرایی در راستای کاهش اثر نقاط ضعف به مرحله اجرا گذاشته شود، گفت: همه ظرفیت‌های موجود در این زمینه باید به کارگیری شود.

وی با ابراز خشنودی از اینکه، آذربایجان غربی از حیث معادن و جغرافیای منطقه وقوع، دارای مزیت‌ها و نقاط قوت فراوانی است، بیان کرد: باید برای به فعلیت رساندن این نقاط قوت به صورت جدی تلاش شود.

میکائیلی، برخورداری از مرز مشترک جغرافیایی با عراق، ترکیه و آذربایجان، وجود منطقه آزاد ماکو در استان و قابلیت بهره‌برداری از ظرفیت‌های نهفته در آن، نزدیک بودن استان به بازارهای مصرف داخلی و خارجی را از جمله این مزیت‌ها برشمرد.

این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه در این میان از عمده‌ترین ظرفیت استان یعنی قابلیت بهره‌برداری از آذربایجان غربی به عنوان دروازه ورود ایران به اروپا نمی‌توان چشم‌پوشی کرد، گفت: استفاده از این مزیت عمده بدون شک در گروی توسعه زیرساخت‌های مختلف به ویژه در بخش حمل‌ونقل زمینی، هوایی و ریلی است.

وی با بیان اینکه در صورت تقویت نقاط قوت و برطرف کردن نقاط ضعف می‌توان برای بهره‌برداری بهینه از معادن آذربایجان غربی گام برداشت، بیان کرد: در این زمینه لازم است که از ظرفیت نخبگان استفاده لازم را کرد.

▣ ضرورت احداث و توسعه واحدهای فرآوری مواد معدنی

وی، احداث و توسعه واحدهای فرآوری در سطح استان، آموزش اصولی پرسنل شاغل در معادن و سنگ‌های تزئینی و صنایع معدنی مرتبط با آن، مشارکت با کشورهای همسایه در جهت توسعه معادن صنایع معدنی مرتبط با آن به منظور بهره‌مندی اصولی از تکنولوژی‌های روزآمد را پیشنهاد داد.

وی با بیان اینکه، فعال‌سازی دفاتر نمایندگی بازرگانی ایران در کشورهای هدف به منظور معرفی ظرفیت‌های معدنی استان می‌تواند در رونق این عرصه بیش از پیش موثر باشد، گفت: همچنین برپایی نمایشگاه توانمندی‌های معدنی استان، حضور در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی، برندسازی محصولات تولیدی استان نیز می‌توان در این زمینه راهگشا باشد.

با وجود اذعان مسئولان از وجود چنین ظرفیتی در آذربایجان غربی، همچنان کمبودها و نبود تکنولوژی روز این ظرفیت را در مردابی غوطه ور کرده است که امید است مسئولان ذیربط با توجه به موقع و تجهیز معادن به تکنولوژی‌های روز، ماشین‌آلات و ایجاد بسترهای فرآوری مواد معدنی، این نعمت خدادادی را تبدیل به ثروتی عظیم کنند.

خطر فرونشست در اصفهان جدی است

استاندار اصفهان مشکل فرونشست زمین در اصفهان را جدی عنوان کرد.

به گزارش مهر، سید رضا مرتضوی در سومین همایش ائمه جمعه استان اصفهان با ابراز خرسندی از توفیق حضور در امامزاده سید محمد خمینی شهر، به شرایط خاص دولت اشاره و اظهار کرد: دولت جدید با رویکردی متفاوت وارد عرصه خدمت‌رسانی به مردم شده است، انبوهی از مشکلات از سال‌های گذشته روی هم انباشته شده است اما دولت کنونی با توجه به برخی انتظارات مردم از حکومت اسلامی که شفافیت و عدالت اجتماعی از جمله آنهاست، وارد صحنه شده است.

وی با بیان اینکه این دولت با نگاهی مردم گرا، ذیل سیاست‌های کلی نظام اهداف خود را پیش می‌برد، افزود: استان اصفهان از لحاظ جغرافیایی به اشتباه یک استان برخوردار ترسیم شده و این نگاه در بخش‌های مختلف، موجب محدود شدن امکانات و بودجه تخصیص یافته به استان اصفهان است؛ از طرفی دیگر شرایطی از قبل بر استان حاکم شده که خاص است.

استاندار اصفهان با اشاره به اینکه معضلاتی چند جانبه از سال‌های قبل در استان اصفهان حاکم شده است، به مسئله آب و آلودگی هوا اشاره کرد و گفت: این مسائل در سطح ملی مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد چراکه استان اصفهان در راستای برون رفت از این مشکلات نیاز به وحدت همه جانبه دارد.

وی به ضرورت حفظ وحدت در این زمینه اشاره کرد و توضیح داد: زمانی که پیگیری مسائل آبی اصفهان، مختص به مجموعه حاکمیتی استان نباشد، تمام اقشار احساس مسئولیت می‌کنند اما بدین شکل تدوین یک برنامه ملی و سناریوی واحد ناممکن می‌شود و چه بسا گاهی باعث عکس‌العمل‌های اشتباه و مشکلات بیشتر شود.

مرتضوی به چند صدایی در استان اشاره کرد و گفت: اقدامات اشتباهی درباره حوضه زاینده رود صورت گرفته و با توجه به بارش کم بارندگی مشکلات عدیده‌ای برای کشاورزان به دنبال داشته که این قشر مطالبات فراوانی از مسئولان در این حوزه خواستار هستند.

استاندار اصفهان هشدار داد: ورودی آب به زاینده رود ۸.۲ متر مکعب بر ثانیه است و خروجی سد زاینده رود ۱۲.۵ است، سال گذشته میزان بارندگی ۳۲۱ میلی متر بوده که امسال به سال گذشته ۵۸ در صد کاهش بارندگی را شاهد بوده‌ایم. وی به مطالبه به حق کشاورزان اشاره کرد و گفت: هشتاد میلیون مترمکعب آب باید در زمان مشخص برای کشاورزی باز می‌شد اما با انجام این کار حتی مصرف آب شرب اصفهان تحت تأثیر قرار می‌گرفت.

مرتضوی تصریح کرد: در روز پنجم آذر و روزهای قبل و بعد از آن، ۷۳ درصد از محتوای فضای مجازی استان اصفهان از خارج کشور مدیریت می‌شد که سه برابر محتوای داخلی بود و ادامه این روند به صلاح نبود که حضور نیروی انتظامی به خاتمه اجتماعات منجر شد.

وی به مدیریت صحیح آب اشاره کرد و تصریح کرد: نگاه همه در این زمینه باید از روی رأفت و مهربانانه باشد تا مشکل آب حل شده و فرصتی به دشمن برای بهره‌برداری به نفع بیگانگان ندهیم، با توجه به اینکه در جامعه‌ای زندگی می‌کنیم که دارای بافت به‌هم تنیده‌ای است و باید تمام جوانب سنجیده شود، مدیریت آب باید دغدغه تمامی شهرهای درگیر با موضوع باشد اما بواسطه مشکلات قومی قبیله‌ای و سیاسی که بر ما تحمیل می‌شود از مدیریت آب باز مانده‌ایم.

استاندار اصفهان هشدار داد: در صورتی که معضل آب حل نشود با مشکل دیگر فرونشست زمین در اصفهان روبه‌رو خواهیم بود.

وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود درباره انتخاب فرمانداران شهرهای استان اصفهان تاکید کرد: به دنبال فرمانداران هستیم که پرتلاش و با جدیت و عزم راسخ وارد عرصه خدمت رسانی به مردم شوند.

ضرب‌الاجل استاندار فارس درباره ساماندهی فعالیت‌های معدنی

استاندار فارس خواستار تسریع در تعیین تکلیف معادن این استان و شفاف شدن وضعیت فعالیت این بخش و اجرای طرح‌های توسعه‌ای در زمینه ایجاد صنایع فرآوری موادمعدنی از محل درآمدهای معادن با هدف ایجاد و توسعه بسترهای اشتغالزایی و رونق اقتصادی شد.

به گزارش ایسنا، دکتر محمدهادی ایمانیه در شانزدهمین جلسه شورای معادن استان فارس با تاکید بر اینکه پژوهش‌های کاربردی باید در همه حوزه‌های استان پیگیری شود، مطرح کرد: تهیه و تدوین نقشه راه معادن و صنایع معدنی استان فارس که توسط دانشگاه شیراز در حال انجام است یکی از بهترین مصادیق پژوهش‌های کاربردی دانشگاه در راستای کمک به دستگاه‌های اجرایی استان بوده که باید تامین اعتبار و راهکارهای آنها عملیاتی شود.

ایمانیه با بیان اینکه این اکتشافات باید هر چه سریع‌تر به صورت عادلانه در تمامی نقاط استان اجرا شود، گفت: معادن فارس باید تعیین تکلیف شوند و این نکته قابل توجه است که با وجود حمایت ما از سرمایه‌گذاری و اشتغالزایی از هرگونه سوءاستفاده در پرداخت حقوق دولتی جلوگیری خواهیم کرد و باید در این زمینه شفافیت در زمینه درآمدزایی‌ها ملاک عمل قرار گیرد.

استاندار فارس با اشاره به لزوم توجه به صنایع غیروابسته در استان، بیان کرد: هر معدنی در استان فارس موظف است تا صنایع وابسته ایجاد کند و صنایع زنجیره‌ای را اجرایی کند چراکه ما اجازه خروج مواد خام معدنی را در آینده از این استان نخواهیم داد.

ایمانیه با طرح این درخواست از مجلس برای پیگیری و تصویب قانون الزام هزینه‌کرد ۳۰ درصد درآمد معادن در استان‌های صاحب معدن، گفت: لازم است دفاتر اختصاصی مواد مختلف معدنی در استان فارس با حضور افراد باانگیزه و متخصص تشکیل شود.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان فارس نیز در رابطه با ظرفیت‌های مواد معدنی استان فارس، اظهارکرد: ۲۳ نوع ماده معدنی قابل برداشت نظیر سنگ‌های تزیینی و نما، خاک‌های نسوز و صنعتی وجود دارد که ظرفیت بزرگ و منحصربفردی برای این استان محسوب می‌شود.

حمیدرضا ایزدی، با اشاره به اینکه بر اساس مصوبه کارگروه پژوهش استان طرح مطالعاتی نقشه راه معادن و صنایع معدنی توسط دانشگاه شیراز در حال انجام است، افزود: این طرح شامل ۵۰ درصد از مساحت استان بالغ بر ۵۶ هزار کیلومتر مربع و اعتبار ۸۵۰ میلیون تومان در حال مطالعه و اکتشاف است تا بتوانیم ظرفیت‌های مواد معدنی را به ویژه فلزی را شناسایی و کشف کنیم.

ایزدی در رابطه با قابلیت‌ها و توانمندی‌های معادن و صنایع معدنی استان فارس در سطح کشور، تصریح کرد: استان فارس از لحاظ تعداد معادن رتبه ۲، ذخایر معدنی رتبه ۸، استخراج آن رتبه ۴، اشتغالزایی رتبه ۴ و سرمایه‌گذاری رتبه ۷ کشور را دارد که لازم هم از لحاظ اکتشاف مواد معدنی جدید و هم ایجاد صنایع پایین دستی و تکمیلی در این زمینه در راستای بهره‌برداری بهتر و ایجاد ارزش افزوده بیشتر نیز تلاش جدی شود.

رئیس سازمان صنعت، معدن وتجارت فارس از افزایش قابل توجه حقوق دولتی استان فارس در حوزه معادن خبر داد و گفت: با توجه به راستی‌آزمایی‌ها و پیگیری‌های انجام شده سال گذشته و هشت‌ماهه امسال به ترتیب رشد ۱۵۳ و ۱۱۸ درصدی در زمینه حقوق دولتی از محل معادن را شاهد بودیم.

نخستین قرارداد اکتشاف صدرتامین با توسعه معادن پارس امضا شد

نخستین قرارداد همکاری میان شرکت اکتشاف و حفاری صدرتامین و شرکت توسعه معادن پارس تامین در زمینه حفاری معادن سیستان و بلوچستان در زاهدان به امضا رسید.

به گزارش روابط عمومی شرکت توسعه معادن پارس تامین، قرارداد اجرای عملیات حفاری به متراژ سه هزار متر به روش مغزه‌گیری و ۲هزار متر حفاری به روش پودری RC میان شرکت اکتشاف و حفاری صدرتامین و شرکت توسعه معادن پارس تامین از جمله شرکت‌های تابعه هلدینگ تاصیکو به امضا رسید.

گفتنی است این نخستین قرار داد همکاری میان شرکت حفاری با شرکت‌های تابعه صدرتامین و شستا است.

شرکت اکتشاف و حفاری صدرتامین از جمله شرکت‌های تخصصی هلدینگ صدرتامین در زمینه اکتشاف و حفاری است که از تیر سال ۱۴۰۰ فعالیت رسمی خود را آغاز کرده است.

حوزه جغرافیایی فعالیت حوزه‌های معدنی اکتشافی و استخراجی هلدینگ صدر تامین به‌ویژه معدن طلای شرکت توسعه معادن پارس تامین در استان سیستان و بلوچستان خواهد بود. شرکت اکتشاف و حفاری صدر تامین با چشم‌انداز شرکتی سرآمد و رقابتی در حوزه کسب و کارهای متعارف، پیشرو و نوین در زنجیره ارزش معدن و صنایع معدنی در تراز ملی و منطبق بر موازین توسعه پایدار فعالیت خود را بر پایه اکتشاف و حفاری تخصصی با سرمایه‌گذاری اولیه در حدود ۸۶۰ میلیارد ریال فعالیت خود را در زمینه اکتشافات آغاز کرده است که علاوه بر ارائه خدمات بروز تکنولوژی و حفاری به شرکت‌های معدنی مجموعه صدر تامین، یکی از شرکت‌های پیشرو در این زمینه محسوب می‌شود.

کارخانه‌های سیمان پاسخگوی مطالبات محیط پیرامونی باشند

نماینده مردم شهرستان دشتستان در مجلس شورای اسلامی گفت: کارخانه‌های سیمان استان بوشهر باید پاسخگوی مطالبات مردم در محیط پیرامون این صنایع باشند.

به گزارش مهر، ابراهیم رضایی در نشست شورای معادن استان بوشهر اظهارکرد: شهرستان دشتستان دارای ظرفیت‌های بسیار خوبی در حوزه معادن از جمله سیمان، گچ و سنگ است. وی با اشاره به نقش مهم کارخانه‌های سیمان استان بوشهر در اشتغال، صادرات و درآمدزایی خاطرنشان کرد: کارخانه‌های سیمان در دشتستان، دشتی و کنگان مستقر است که ظرفیت خوبی محسوب می‌شود. نماینده مردم دشتستان در مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: کارخانه سیمان دشتستان برای مردم ساکن در نقاط پیرامونی مشکلات زیست محیطی و آلایندگی ایجاد کرده است که باید راهکارهای جلوگیری از آلودگی در دستور کار قرار گیرد. وی به شکایات مردم از آلودگی‌های کارخانه سیمان دشتستان اشاره کرد و ادامه داد: برای جلوگیری از آلودگی زیست محیطی کارخانه سیمان دشتستان باید نسبت به نصب فیلتر و تجهیزات نوین اقدام شود. رضایی توجه به مطالبات مردم در محیط پیرامونی صنایع را ضروری دانست و تاکید کرد: روستاهای اطراف کارخانه سیمان دشتستان به سبب آثار آلایندگی این کارخانه از محصول خرما خود استفاده نمی‌کنند. وی با تاکید بر اینکه مسئولان کارخانه سیمان دشتستان باید پاسخگوی دغدغه مردم و تحقق مطالبات آنان باشند افزود: مسئولیت‌های اجتماعی از سوی صاحبان صنایع و معادن استان بوشهر برای تحقق مطالبات مردم و رفع دغدغه آنان باید اجرا شود.

بررسی نرخ گاز مصرفی صنایع فولادی در لایحه بودجه ۱۴۰۱

سیاست گذاری های چالش زا ادامه دارد

عکس: روزگار معدن

مرضیه احقاقی

قیمت انرژی مصرفی صنایع در لایحه بودجه تعیین می‌شود. از آنجاکه ایران از منابع غنی انرژی برخوردار است، در طول سال‌های گذشته، سوخت مصرفی صنایع با بهایی به‌مراتب ارزان‌تر در مقایسه با نرخ‌های جهانی در اختیار صنایع گذاشته‌شده تا بدین‌ترتیب از یک‌سو امکانی برای توسعه عملکردی صنایع و از سوی دیگر، شرایطی برای ارزش‌آفرینی هرچه بیشتر آنها فراهم شود.

در حالت کلی، بهای گاز در جهان به شکل منطقه‌ای تعیین می‌شود و درنتیجه پایین بودن نرخ فروش گاز در ایران به‌عنوان دومین دارنده ذخایر عظیم گازی جهان در مقایسه با کشورهایی که واردکننده این منبع عظیم انرژی هستند، نکته عجیبی نیست.

با این وجود، توسعه‌نیافتگی صنایع گاز کشور در طول سال‌های گذشته که اکنون در قالب محدودیت در روند تامین گاز و کمبود تراز گازی کشور، موضوعیت یافته، انگیزه‌های رشد بهای گاز را بیش از پیش تقویت کرده تا جایی‌که در لایحه پیشنهادی دولت برای بودجه ۱۴۰۱ مقررشده نرخ سوخت صنایع و مجتمع‌های بزرگ فولادی، معادل ۱۰۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین شود.

البته نرخ سوخت برای صنایع بزرگ در سال آینده سقف خواهد داشت که حداکثر ۳۲۰۰ تومان محاسبه می‌شود. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که سیاست رشد گاز مصرفی صنایع در حالت کلی مثبت و ضروری ارزیابی می‌شود، با این وجود، اعداد و ارقام مطرح‌شده در بودجه سال آینده، قابل‌توجه و فراتر از انتظار بوده‌اند و همین موضوع زمینه اعتراض فعالان صنعتی و هشدار نسبت به توقف تولید در این صنایع را فراهم کرده است.

حال برای بررسی این طرح و تاثیر آن بر عملکرد صنایع فولادی کشور با فعالان این زنجیره گفت‌وگو کرده و نظرات آنها را جویا شده‌ایم.

▣ هدف‌گذاری برای نابودی صنعت فولاد

رضا شهرستانی، عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی نرخ سوخت واحدهای فولادی کشور برای سال آینده و براساس لایحه بودجه ۱۴۰۱، گفت: در تعیین بهای گاز مصرفی صنایع گوناگون، محل مصرف آن به‌عنوان حامل انرژی یا خوراک اهمیت ویژه‌ای دارد. صنعت فولاد در رده صنایع انرژی‌بر قرار دارد و مصرف گاز آن قابل‌توجه برآورد می‌شود.

بر همین اساس نیز بسیاری از کشورهایی که توسعه صنعت فولادسازی را دنبال می‌کنند، یارانه‌هایی را به صنایع فولادی برای تامین گاز ارائه می‌دهند. به‌عنوان مثال، کشورهایی مانند اوکراین، روسیه و... با هدف حمایت از صنایع، گاز را با بهای پایین‌تری در اختیار آنها قرار می‌دهند.

این فعال صنعت فولاد افزود: ایران در رده کشورهایی با ذخیره قابل‌توجه گاز قرار دارد، تا جایی‌که آن را دومین دارنده ذخایر بزرگ گاز جهان می‌دانند، درنتیجه طبیعی به‌نظر می‌رسد این حامل انرژی با قیمت کمتری در مقایسه با کشورهای واردکننده این حامل انرژی در اختیار صنایع داخلی قرار گیرد.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشاره به تفاوت مصرف گاز در صنایع کشور، گفت: گاز در صنایع پتروشیمی به‌عنوان سوخت و خوراک استفاده می‌شود. چنانچه از گاز به‌عنوان خوراک صنایع پتروشیمی استفاده و محصول نهایی به بازار جهانی صادر شود، بخشی از رشد قیمت گاز به‌واسطه صادرات جبران خواهد شد؛ بنابراین تعیین نرخ گاز مصرفی صنایع فولاد براساس ۱۰۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها، سیاست اشتباهی به‌نظر می‌رسد.شهرستانی گفت: یکی از دلایل توجیه‌پذیری احداث و توسعه صنعت فولاد در ایران، بهره‌مندی از انرژی ارزان در مقایسه با سایر کشورهاست.

چنانچه بهای انرژی در ایران براساس قیمت این محصول در بازارهای صادراتی تعیین شود، دیگر تولید فولاد در ایران به‌صرفه نخواهد بود. البته این تجربه فقط اختصاص به ایران ندارد، کما اینکه با رشد بهای انرژی در کشورهای اروپایی نیز شاهد ضررهی و حتی توقف تولید برخی فولادسازان در کشورهای اروپایی هستیم.

وی تاکید کرد: در واقع بخش عمده‌ای از صنایع فولادسازی جهان در حال انتقال به کشورهایی با منابع ارزان انرژی است، درنتیجه اتخاذ سیاست یادشده و تصویب آن در لایحه بودجه ۱۴۰۱ اشتباه است، اشتباهی که خطر نابودی صنایع فولادی کشور را به‌دنبال دارد.

این فعال صنعت فولاد در پاسخ به سوالی مبنی بر معافیت مالیاتی ۵ درصدی برای تولیدکنندگان با هدف جبران بخشی از ضرر صنایع فولادی به‌واسطه رشد قابل‌توجه سوخت آنها گفت: متاسفانه در طول سال‌های اخیر شاهد سیاست‌گذاری‌های اشتباه و غیرکارشناسی در زنجیره فولاد بوده‌ایم. استراتژی‌های اشتباهی که ضررهای قابل‌توجهی را به فعالان زنجیره فولاد تحمیل کرده است.

شهرستانی با اشاره به محدودیت در تامین برق صنایع فولاد در ماه‌های گرم سال و همچنین کمبود گاز در ماه‌های سرد سال که به‌تازگی آغازشده و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال هم ادامه یابد، گفت: در چنین شرایطی، روند تولید بسیاری از فولادسازان محدود یا متوقف شده است. طبیعتا توقف تولید به‌منزله تحمیل آسیب‌های جدی به صنایع است و آنها را حتی به مرحله زیاندهی هم می‌رساند.

با توجه به شرایط موجود، تخفیف ۵ درصدی مالیاتی، مشکلات صنایع فولاد را برطرف نخواهد کرد.

عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد افزود: نرخ گاز مصرفی صنایع در ایران باید با کشورهای دارنده ذخایر گازی همچون روسیه و عربستان سعودی مقایسه شود، نه کشورهای اروپایی که واردکننده این سوخت به‌شمار می‌روند.

به‌علاوه آنکه نمی‌توان توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های انرژی در کشور را به اعطای گاز ارزان به صنایع نسبت داد.

کما اینکه این تجربه در کشورهای بسیاری همچون روسیه انجام‌شده و مانع توسعه‌یافتگی صنعت گاز آن نیز نشده است. این کمبودها تحت‌تاثیر سیاست‌گذاری اشتباه و همچنین تحریم‌های ظالمانه اعمالی علیه ایران در طول سال‌های متمادی و نبود امکان جذب سرمایه به این بخش حاصل شده، درنتیجه نباید تقصیر را به گردن صنایع انداخت.

شهرستانی گفت: در واقع از دولت انتظار می‌رود با صادرات نفت و گاز، زیرساخت‌های حاکم بر این بخش را توسعه دهد، هرچند تاکنون اهداف توسعه‌ای در این بخش به واقعیت نزدیک نشده‌اند.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: جهانی شدن قیمت‌ها در شرایطی معنا می‌یابد که همه عوامل تولید براساس استانداردهای جهانی تعیین شود.

به‌عنوان مثال، تولیدکنندگان در سطح جهانی از بهره بانکی با بازپرداخت ۲ تا ۳ درصدی استفاده می‌کنند، درحالی‌که نرخ بازگشت پول به بانک‌ها برای صنایع حدود ۳۰ درصد و حتی بیشتر برآورد می‌شود، در همین حال، تحریم‌ها فشار مضاعفی را به صنایع وارد می‌کنند، از جمله آنکه واردات قطعات، تجهیزات یا در مواردی مواد اولیه دشوار و با پرداخت هزینه‌های به‌مراتب بالاتر انجام می‌شود. به همین نسبت صادرات نیز گران‌تر است.

این فعال صنعت فولاد گفت: در موارد متعددی شمش صادراتی ایران با بهایی گران‌تر از میلگرد به‌عنوان محصول نهایی صادر می‌شود. این مشکل از سوءمدیریت در زنجیره فولاد نشأت می‌گیرد و حکایت از آن دارد که بهای شمش در داخل کشور در قالب دستوری پایین نگه داشته شده است.

شهرستانی در پایان گفت: با تاکید بر تمام موارد یادشده باید خاطرنشان کرد نرخ گاز صنایع فولاد براساس ۱۰۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و گره زدن آن به قیمت گاز وارداتی در کشورهای اروپایی، سیاست اشتباه و ناکارآمدی است. به‌علاوه آنکه با توجه به نبود تعریف دقیق از صنایع بزرگ، اجرای این لایحه در آینده با چالش‌های جدی روبه‌رو خواهد شد.

▣ تعیین نرخ متفاوت برای صنایع

علی‌محمد ابویی‌مهریزی، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی تعیین نرخ گاز مصرفی صنایع فولادی در لایحه بودجه ۱۴۰۱ گفت: سیاست‌های دولت در تنظیم زنجیره فولاد دوگانه هستند.

چنانچه مقرر شود بهای فروش فولاد در داخل کشور براساس قیمت فروش این محصول در بازار جهانی و دلار تعیین شود، ارائه انواع یارانه‌ها در قالب اعطای سوخت ارزان به واحدهای فولادسازی یا... معنی ندارد.

وی افزود: چنانچه مقرر شود بهای فروش فولاد در بازار داخلی براساس بهای جهانی تعیین شود، انتظار می‌رود سایر هزینه‌های این صنایع همچون مواد اولیه، سوخت، هزینه کارگر و... نیز جهانی باشد.

ابویی در ادامه با اشاره به تفاوت میان میزان مصرف گاز و برق در صنایع گوناگون گفت: میزان انرژی‌بری صنایع گوناگون در زنجیره فولاد متفاوت است. مصرف گاز واحدهای نوردی بیشتر از مصرف برق آنها برآورد می‌شود. مصرف برق در واحدهای ذوبی نیز به‌مراتب بیشتر از گاز آنهاست؛ بنابراین انتظار می‌رود میزان انرژی مصرفی صنایع گوناگون براساس مصرف آنها تعیین شود.

این فعال صنعت فولاد با اشاره به نرخ گاز واحدهای نوردی در سال ۱۴۰۰، اظهارکرد: نرخ گاز مصرفی واحدهای نوردی در سال ۱۴۰۰ با گذشت حدود ۹ ماه از سال همچنان با بلاتکلیفی روبه‌رو است. در واقع گویی سیاست‌گذاران با چالش‌های اساسی حاکم بر روند فعالیت صنایع آشنا نیستند و تلاش آنها برای رفع این مشکلات با اشتباه جهت‌دهی می‌شود، به‌بیان‌دیگر، هنوز تسلطی از سوی دولت روی امور وجود ندارد.

وی در پایان تاکید کرد: واحدهای ذوب یا سایر صنایع بالادستی در حوزه‌های دیگر صنعتی از مزیت‌هایی همچون خوراک، برق و کارگر ارزان برای تولید استفاده می‌کنند. بدین‌ترتیب حمایت دولت از این واحدها به‌مراتب بیش از سایر تولیدکنندگان در حلقه‌های پایین‌دستی این زنجیره است. همین حمایت‌ها نیز زمینه رشد و توسعه آنها را در سال‌های گذشته فراهم کرده و در همین حال سودآوری قابل‌توجهی را برای آنها به ارمغان آورده است. با این وجود، این صنایع محصول تولیدی خود را در بورس کالا براساس قیمت جهانی یا به بیان دقیق‌تر فوب خلیج‌فارس به فروش می‌رسانند.

درنتیجه به اعتقاد من در تعیین نرخ گاز مصرفی صنایع در زنجیره فولاد لزوما نباید این نرخ در حلقه‌های گوناگون زنجیره یکسان باشد، در واقع باید نرخ گاز تعیین شده برای واحدهای نورد و ذوب با هم تفاوت داشته باشد.

▣ سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که ارزان‌فروشی گاز به صنایع فولادی سیاست درستی نیست. به‌ویژه اینکه صنایع یادشده در طول سال‌های گذشته از مزیت انرژی ارزان بهره برده و توانسته‌اند توسعه یابند، تا جایی‌که ایران اکنون در جایگاه دهمین فولادساز جهان قرار دارد و ایجاد ظرفیت تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ دور از ذهن نیست.

با این وجود، ایراداتی به سیاست یادشده برای تغییر نرخ گاز صنایع مطرح است، از جمله آنکه نرخ گاز در سطح بین‌المللی، در قالب منطقه‌ای تعیین می‌شود. نرخ گاز به‌عنوان خوراک پتروشیمی‌ها در ایران براساس قیمت این سوخت در ۴ هاب امریکا، کانادا، هلند و انگلیس، و نرخ سوخت مصرفی صنایع نیز براساس درصدی از نرخ خوراک پتروشیمی‌ها مشخص می‌شود؛ بنابراین تعیین نرخ گاز مصرفی صنایع براساس بهای آن در بازارهای جهانی، آن هم کشورهای واردکننده گاز، سیاست اشتباهی به‌نظر می‌رسد. در همین حال فعالان صنعت فولاد تاکید دارند درنتیجه اجرایی شدن این سیاست، دیگر تولید این محصول استراتژیک در ایران به‌صرفه نخواهد بود.

بهره‌برداری از ۲ واحد نورد سرد «فولاد تاراز» تا شهریور ۱۴۰۱

مدیرعامل شرکت فولاد تاراز گفت: فولاد تاراز یک شرکت گالوانیزه‌کار است و برای تکمیل چرخه موردنیاز برای تامین مواد اولیه، اجرای برخی طرح‌های توسعه ضروری است. در قسمت نورد سرد و اسیدشویی طرح‌های توسعه‌ای در دستورکار قرار دارد تا مشکلات ما برای تامین مواد اولیه کمتر شود.

داوود فروتن در گفت‌وگو با ماین نیوز افزود: درحال‌حاضر مواد اولیه خاص موردنیاز خود را از نورد سرد فولاد مبارکه دریافت می‌کنیم. محدودیت‌هایی در تخصیص وجود دارد که متاسفانه باعث کاهش تولید ما در امسال شده است.

وی تصریح کرد: توسعه‌های فعلی شامل ۲ واحد نورد سرد و یک واحد اسیدشویی است. نوردهای سرد ما با پیشرفت ۳۸ درصدی در حال اجرا هستند و تا شهریور ۱۴۰۱ به بهره‌داری می‌رسند.

خوشبختانه تمام تجهیزات خطوط تولید وارد شده و عملیات سیویل و اسکلت فلزی در حال اجرا است و از یک ماه آینده عملیات نصب تجهیزات آغاز می‌شود. البته مشکلاتی در زمینه نصب وجود دارد که طبیعی است اما در مجموع به صورت خوشبینانه امیدواریم شهریور ماه ۱۴۰۱ کلاف سرد را تولید کنیم.

مدیرعامل شرکت فولاد تاراز افزود: خط اسیدشویی نیز در حال مذاکرات نهایی است و کمتر از دو هفته آینده قرارداد را منعقد می‌کنیم. این پروژه حدود ۱.۵ سال زمان نیاز دارد و پس از آن واحد اسیدشویی ۵۰۰ هزار تنی را خواهیم داشت.

به گفته فروتن، درحال‌حاضر ظرفیت تولید گالوانیزه در شرکت ۲۶۰ هزار تن است اما محدودیت‌هایی برای کلاف ورودی داریم که اشاره کردم که در نتیجه دستیابی به این عدد درحال‌حاضر مقدور نیست. درحال‌حاضر با ۷۰ درصد ظرفیت مشغول به کار هستیم.

وی افزود: ما ۴۵۰ هزار تن نورد سرد در دست احداث داریم که با انجام این کار، بخشی به عنوان گالوانیزه و بخشی با عنوان ورق سرد به بازار عرضه می‌شود. حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان برای اجرای این طرح‌ها پیش‌بینی شده است.

مدیرعامل شرکت فولاد تاراز تصریح کرد: خوشبختانه فولاد تاراز یکی از شرکت‌های بهره‌ور در حوزه فولاد است که با حداقل نیروی کار مشغول فعالیت است. درحال‌حاضر کمتر از ۱۷۰ نفر نیرو داریم.

فروتن با اشاره به موضوع محیط‌زیست بیان کرد: خوشبختانه نوردهای سرد از نظر تکنولوژی استانداردهای زیست محیطی را کسب کرده و گالوانیزه به عنوان یک فرآیند در حوزه فولاد سبز محسوب می‌شود.

او با اشاره به کمبود مواد اولیه اظهار کرد: خوشبختانه با تصمیماتی که اخیرا از سوی وزارت صمت اتخاذ شده، مدیریت تامین نیازهای داخلی شرکت‌های فولادساز و مصرف‌کنندگان بر عهده فولاد مبارکه گذاشته شده است. هرچند این تصمیم درستی است اما این کار مشکلاتی را به دنبال دارد. درحال‌حاضر مکانیزم بازار عرضه و تقاضا است و نمی‌توان چندان به صورت دستوری آن را تحت کنترل گرفت.

مدیرعامل شرکت فولاد تاراز تصریح کرد: سیاست‌گذار تصمیم دارد نرخ بازار را خودش کنترل کند، هرچند امروز انتخاب فولاد مبارکه درست است اما تکلیف‌های بعدی درست نیست، زمانی که بورس کالا برای شفافیت در اختیار است، باید مسیر را به حال رها کرد در صورتی که الان مداخلات بسیار است. از سوی دیگر وضع قوانین پی‌درپی مشکل‌ساز شده است. ما درحال‌حاضر با کمبود کلاف سرد مواجه هستیم.

این موضوع کار را برای ما سخت خواهد کرد. با چنین وضعی هزینه تولید رو به افزایش خواهد بود. باید از مکانیزم درست استفاده کرده و دخالت‌ها کاهش یابد.

البته این موارد از سیاست‌های فولاد مبارکه است اما مهم آن است که وقتی قیمت‌گذاری دستوری است، مدیریت تولید با مشکل همراه می‌شود. این موضوع حاشیه سود را تحت تاثیر قرار داده و مکانیسم بازار معنایی نخواهد داشت و در بلندمدت برای صنعت مشکل‌ساز خواهد بود.

اخبار

انتصابات جدید در فولاد مبارکه

طی احکام جداگانه‌ای از سوی محمدیاسر طیب‌نیا مدیرعامل فولاد مبارکه، معاون تکنولوژی و مدیران عامل شرکت‌های ایریسا، فنی و مهندسی فولاد مبارکه و پشتیبانی و توسعه فناوری و نوآوری فولاد مبارکه منصوب شدند.

به گزارش چیلان، محمد ناظمی هرندی به عنوان معاون تکنولوژی، اکبر گلبو به عنوان مدیرعامل شرکت ایریسا، سید مهدی نقوی به عنوان مدیرعامل شرکت فنی و مهندسی فولاد مبارکه و یحیی پالیزدار به عنوان مدیرعامل شرکت پشتیبانی و توسعه فناوری و نوآوری فولاد مبارکه منصوب شدند.

کاهش ۱۰ درصدی تولید فولاد کشور در ۸ ماه

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، آمار تولید فولاد کشور در دوره ۸ ماهه نخست امسال را منتشر کرد.

طبق آمار منتشرشده، تولید فولاد میانی کشور در دوره ۸ ماهه نخست امسال، ۱۸ میلیون و ۵۲۹ هزار تن بوده که کاهش ۱۰ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

علت کاهش قابل توجه تولید فولاد کشور، قطعی برق شرکت‌های فولادی در تابستان امسال است.

به گزارش چیلان، نرخ رشد تولید فولاد میانی کشور که در دوره ۳ ماهه نخست امسال، ۶ درصد بود، با شوک برقی تابستان امسال به منفی ۱۰ درصد در ۸ ماهه نخست امسال رسید.

طبق آمارهای انجمن فولاد، مجموع تولید فولاد میانی کشور در دوره ۸ ماهه نخست امسال، ۱۸ میلیون و ۵۲۹ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، کاهش بیش از ۲ میلیون تنی را نشان می‌دهد.

در دوره ۸ ماهه نخست سال ۱۴۰۰، تولید بیلت و بلوم در ایران با کاهش ۱۵ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ۱۰ میلیون و ۹۵۹ هزار تن رسیده است.

تولید اسلب نیز در ۸ ماهه نخست امسال با کاهش ۲ درصدی به ۷ میلیون و ۵۷۰ هزار تن رسیده است.

در ۸ ماهه نخست امسال، در مجموع تولید محصولات فولادی نسبت به دوره مشابه سال گذشته، کاهش ۸ درصدی داشته است. مجموع تولید محصولات فولادی در ۸ ماهه نخست امسال، ۱۲ میلیون و ۸۲۴ هزار تن بوده است.

در ۸ ماهه نخست سال ۱۴۰۰، ۷ میلیون و ۳۸۶ هزار تن محصولات طویل و ۵ میلیون و ۴۳۸ هزار تن محصولات تخت در کشور تولید شده است.

رشد تولید محصولات طویل در ۸ ماهه نخست امسال، منفی ۳ درصد و رشد تولید محصولات تخت منفی ۱۳ درصد بوده است.

تولید میلگرد در ۸ ماهه نخست امسال ۶ میلیون و ۳۶ هزار تن بوده که کاهش ۳ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

تولید تیرآهن نیز در ۸ ماهه نخست امسال با کاهش ۶ درصدی به ۸۰۸ هزار تن رسیده است. میزان تولید ورق گرم کشور در ۸ ماهه نخست امسال، ۵ میلیون و ۴۳۸ هزار تن بوده که کاهش ۱۰ درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

تولید ورق سرد در ۸ ماهه نخست امسال ۱۰ درصد کاهش یافته است. تولید ورق‌های پوششدار نیز در ۸ ماهه نخست امسال ۷ درصد کاهش یافته است.

طبق گزارش آماری انجمن فولاد، تولیدکنندگان آهن اسفنجی در ۸ ماهه نخست امسال بیش از ۲۰ میلیون تن از این محصول را تولید کرده‌اند که نسبت به مدت مشابه سال ۹۹، کاهش ۳ درصدی را نشان می‌دهد.

روزگار معدن

چهارشنبه ● اول دی ۱۴۰۰ ● ۱۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ ● ۲۲ دسامبر ۲۰۲۱ ● سال چهارم ● شماره ۷۵۳

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com

www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

اخبار

مردم فعلا در رمزارزها سرمایه‌گذاری نکنند

دادستان کل کشور از تشکیل کمیته مشترک رسیدگی به وضعیت بورس خبر داد و به مردم توصیه کرد تا زمانی که تکلیف رمزارزها به موجب قانون و از منظر قانونی مشخص نشده، وارد سرمایه‌گذاری در این حوزه نشوند.

به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام والمسلمین محمد جعفر منتظری درباره دستور رئیس قوه قضاییه برای رسیدگی به تخلفات بورس گفت: کمیته مشترکی برای رسیدگی به موضوع بورس با هماهنگی سازمان بازرسی کل کشور در حال شکل گیری است تا در چارچوب مقررات، تکالیف و وظایف قانونی به‌صورت مشترک کار را انجام خواهیم داد و امیدوارم تا ظرف زمان معینی کار را به سرانجام برسانیم.

وی افزود: دولت سیزدهم برای رفع مشکل بورس اهتمام دارد و بطور قطع می‌توانیم با همکاری وزارت اقتصاد و دارایی و مسئولانی که جدیدا در سازمان بورس مشغول به فعالیت شدند، نسبت به گذشته بررسی‌های لازم را انجام دهیم و با کسانی که احتمالا مرتکب تخلف شده‌اند برخورد کنیم.

دادستان کل کشور در پاسخ به سوالی درباره ساماندهی به وضعیت رمزارزها اظهارکرد: متاسفانه امروز رمزارزها موجب آسیب شده است و عده‌ای از مردم به دلیل عدم توجه به عواقب آن دچار مشکل می‌شوند و احیانا توسط افراد کلاهبردار به دام می‌افتند.

وی با اشاره به پرونده کریپتولند افزود: درباره رمزارزها مکاتباتی با بانک مرکزی و مجلس انجام دادیم تا وضعیت رمز ارزها را برای مردم مشخص کنند. منتظری تاکید و توصیه کرد: مردم تا زمانی که تکلیف رمز ارز به موجب قانون و از منظر قانونی مشخص نشده، وارد سرمایه‌گذاری در این حوزه نشوند زیرا بسیاری از مردم که در این معرکه وارد شدند، دچار مشکل شدند.

وی خاطرنشان کرد: هم سرمایه مردم از بین می‌رود و از سویی دیگر هم پرونده‌های متعدد در دستگاه قضایی تشکیل می‌شود.

دادستان کل کشور در پاسخ به سوالی درباره پرونده آذویکو گفت: در خصوص این پرونده به لحاظ آنکه در چند حوزه قضایی پرونده تشکیل شده و اینکه افراد زیادی شاکی هستند، لازم است در یک محل پرونده‌ها تجمیع و وضعیت بدهی این شرکت به مردم مشخص شود. وی ادامه داد: تصمیم گرفته شد تا یکی از قضات دادستانی کل مامور رسیدگی به این پرونده شود. اگر امکان تجمیع وجود دارد، پرونده تجمیع و اگر تجمیع ممکن نباشد درخواست احاله شود زیرا موضوع واحد و طرف شکایت هم یک فرد است اما شکات متعدد و در شهرهای مختلف هستند. دادستان کل کشور ابراز امیدواری کرد تا ظرف یک تا دو ماه این پرونده تعیین تکلیف شود و مردم به حق و حقوق خود برسند.

منتظری در پاسخ به سوالی درباره طرح رئیس قوه قضاییه برای استفاده از مجازات‌های جایگزین حبس گفت: این موضوع پیشنهاد رئیس قوه قضاییه بود و از نظر قانونی برای حبس مجازات‌های جایگزین در نظر گرفته شده است. وی اظهارکرد: از منظر کارشناسی باید پیشنهاد ریاست دستگاه قضایی که بسیار خوب است، بررسی شود. دادستان کل کشور اضافه کرد: اساس مجازات جایگزین حبس در قانون هست اما باید نحوه برخورد و اتخاذ تصمیم درباره آن نیاز به مطالعه ابعاد آن دارد.

فرصت‌های طلایی بودجه ۱۴۰۱ با محوریت انرژی

یک عضو هیات رئیسه کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: با توجه به پرداخت ۸۰ میلیارد دلار یارانه انرژی، قرار است چند دهک اول جامعه معاف از مالیات و یارانه انرژی شوند و در عوض با افراد پرمصرف برخورد سخت‌گیرانه صورت گرفته و در صورت نیاز جریمه بشوند. امیدواریم توازنی در بحث اقتصاد انرژی، یارانه انرژی و مسئولیت‌های اجتماعی که مربوط به مردم است، صورت گیرد. حسین حسین زاده با بیان اینکه لایحه بودجه ۱۴۰۱ فرصت‌های خوبی را برای بازار سرمایه ایجاد می‌کند به سنا گفت: با توجه به اینکه برخی اوقات نقدینگی‌ها با حجم بسیار بالایی در جامعه به بخش‌های مختلفی چون مسکن، ارز و طلا سرک می‌کشد، با کاهش ۵ درصدی مالیات بر تولید و به منظور حمایت از بخش تولید، به نظر می‌رسد، تولیدکنندگان تشویق شده و به سمت تولید و توسعه بیشتر و بازار سرمایه حرکت می‌کنند. حسین حسین زاده افزود: کاهش فروش اوراق بدهی از سوی دولت از دیگر مباحثی است که در بودجه ۱۴۰۱ به آن اشاره شده است. متاسفانه بسیاری از اوراق که سررسید آن نیمه دوم سال و به خصوص سال آینده است و همچنین سازمان برنامه و بودجه که بین ۱۰ تا ۱۵ هزار میلیارد تومان ماهانه سررسید اوراق می‌دهد، کارها را بسیار سخت کرده است و باید برای این موضوع تدابیر جدی اندیشیده شود. نماینده مردم لارستان، خنج، گراش و اوز در مجلس اضافه کرد: موضوع حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی نیز به دلیل ایجاد رانت در کشور و مسائلی دیگر در دستور کار است و امیدواریم با مدیریت و برنامه‌ریزی درست شاهد رفع چالش‌های موجود در این زمینه باشیم. حسین زاده درباره نرخ سوخت و خوراک صنایع تصریح کرد: تا امروز هیچ‌گونه افزایشی مربوط به نرخ سوخت و خوراک صنایع در دستور کار نیست. با توجه به اینکه حدود ۷۸ درصد پتروشیمی‌های کشور در قالب سهام عدالت متعلق به وزارت دفاع، نفت و به صورت دولتی است، باید نقش آفرینی دولت در این زمینه بیشتر باشد و تدابیر درستی برای آن انجام شود. نایب رئیس مجمع نمایندگان استان فارس ادامه داد: با توجه به اینکه گاز کشور که خوراک اولیه بسیاری از پتروشیمی‌ها است و آنها در حال مصرف آن هستند، درصدد هستیم به شکلی پتروشیمی‌ها را در قالب قانون مکلف به نقش آفرینی بیشتر در جامعه کنیم تا در قالب مسئولیت‌های اجتماعی اثرگذاری بیشتری داشته باشند و خود به دنبال برق و آب و گاز و نیازهای اساسی خود بروند تا صنعت دچار آسیب نشود. حسین زاده خاطر نشان کرد: با توجه به پرداخت ۸۰ میلیارد دلار یارانه انرژی، قرار است چند دهک اول جامعه معاف از مالیات و یارانه انرژی شوند و در عوض با افراد پرمصرف برخورد سخت‌گیرانه صورت گرفته و در صورت نیاز جریمه بشوند. امیدواریم توازنی در بحث اقتصاد انرژی، یارانه انرژی و مسئولیت‌های اجتماعی که مربوط به مردم است، صورت گیرد.

بورس با تزریق ۵۰ هزار میلیارد تومانی رونق می‌گیرد؟

گروه معدن

صندوق تثبیت و توسعه بازار سرمایه در راستای اجرای ماده ۲۸ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقاء نظام مالی و با هدف تثبیت، کنترل و کاهش مخاطرات سامانه‌ای در حال فعالیت است.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، در بهار ۱۴۰۰ قرار بود ظرف سه هفته، رقم ۲۰۰ میلیون دلار از منابع ارزی صندوق توسعه ملی به صورت تدریجی به فروش برسد و به صندوق تثبیت بازار سرمایه واریز شود که البته اجرایی نشد.

همچنین طبق تصمیمات جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، بانک مرکزی در ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۰ معادل ریالی ناشی از فروش ۵۰ میلیون دلار از منابع ارزی حساب صندوق توسعه ملی را به صندوق تثبیت بازار سرمایه واریز کرد، اما باقی‌مانده این مبلغ که معادل ۱۵۰ میلیون دلار بود به صندوق تثبیت بازار سرمایه تزریق نشد.

درحال‌حاضر این مصوبه در حال پیگیری است و دیشب رئیس سازمان بورس خبر از تزریق ۵۰ هزار میلیارد منابع به صندوق تثبیت به شکل نقد و سهام داد. البته بخشی از آن طی چند ماه گذشته به صندوق تثبیت بازار سرمایه تزریق شده است.

▣ مقابله با بحران‌های مالی به کمک صندوق تثبیت بازار سرمایه

علیرضا عجمی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، گفت: صندوق تثبیت و توسعه بازار سرمایه در راستای اجرای ماده ۲۸ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقاء نظام مالی و با هدف تثبیت، کنترل و کاهش مخاطرات سامانه‌ای یا فرا دستگاهی، حفظ شرایط رقابت منصفانه، جلوگیری از ایجاد و تداوم ترس فراگیر در زمان وقوع بحران‌های مالی و اقتصادی و اجرای سیاست‌های عمومی و حاکمیتی در بازار سرمایه، جلب اطمینان سرمایه‌گذاران خرد برای تداوم فعالیت در این بازار تشکیل شده و هم‌اکنون در حال فعالیت است.

او گفت: موضوع فعالیت صندوق تثبیت و توسعه بازار سرمایه، سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار ثبت شده نزد سازمان بورس و صندوق‌های سرمایه‌گذاری، اخذ تسهیلات، خرید و فروش دارایی‌های مالی و سپرده‌گذاری است. گفتنی است این صندوق در راستای تحقق اهداف نیازمند استفاده از ابزارهای جدید مالی از جمله، ابزارهای مالی مشتقه سهام و اوراق بدهی دولتی است.

کارشناس بازار سرمایه گفت: در بهار امسال قرار شد تا ظرف سه هفته، رقم ۲۰۰ میلیون دلار از منابع ارزی صندوق توسعه ملی به صورت تدریجی به فروش برسد و به صندوق تثبیت بازار سرمایه واریز شود. بر این اساس، بانک مرکزی ملزم شد تا در مدت اعلام شده، نسبت به فروش تدریجی ۲۰۰ میلیون دلار از منابع ارزی صندوق توسعه ملی اقدام و منابع حاصل را به صندوق تثبیت بازار سرمایه واریز کند که البته اجرایی نشد. عجمی گفت: طبق تصمیمات جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، بانک مرکزی در ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۰ معادل ریالی ناشی از فروش ۵۰ میلیون دلار از منابع ارزی حساب صندوق توسعه ملی را به صندوق تثبیت بازار سرمایه واریز کرد، اما باقی‌مانده این مبلغ که معادل ۱۵۰ میلیون دلار بود به صندوق تثبیت بازار سرمایه تزریق نشد.

او گفت: درحال‌حاضر این مصوبه درحال پیگیری است که البته بخشی از آن طی چند ماه گذشته به صندوق تثبیت بازار سرمایه تزریق شده است. اعدادی هم که مطرح می‌شود باید در بازار و روی تابلو نشان داده شود. درحال‌حاضر برای بازار فعلی منابع فعلی کافی نیست و بیشتر جنبه اعتمادسازی در بین سرمایه‌گذاران فعلی را داراست.

عجمی در خصوص سابقه رفتار صندوق تثبیت بازار سرمایه گفت: صندوق تثبیت سرمایه‌گذاری در بیشتر مواقع سابقه خوبی در بین سرمایه‌گذاران نداشته، زیرا در مواقع لزوم اقدام به حمایت بازار نکرده است. صندوق تثبیت اگر در مواقع لزوم وارد بازار شده و اقدام به اعتمادسازی کند نقش به سزایی را در بازار سرمایه می‌تواند داشته باشد. باتوجه به سابقه صندوق تثبیت نمی‌توان سابقه خوبی را در بازار برای این صندوق یافت.

▣ دارایی ۲۰ همتی صندوق تثبیت بازار سرمایه

کوروش آسایش، کارشناس بازار سرمایه گفت: صندوق توسعه و تثبیت بازار سرمایه توسط هیات امنا مدیریت می‌شود. هیات امنای صندوق تثبیت متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، رئیس هیأت عامل صندوق توسعه ملی و رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار است و ریاست آن برعهده وزیر امور اقتصادی و دارایی بوده و رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار دبیر هیات امنای صندوق است.

وی گفت: منابع صندوق تثبیت و توسعه بازار سرمایه شامل سرمایه ابتدایی صندوق، یک درصد از منابع سالانه صندوق توسعه ملی، بخشی از کارمزدهای سازمان بورس، خرید و فروش اوراق بهادار و سایر است.

با توجه به صحبت‌های عشقی، رئیس سازمان بورس می‌توان از ردیف لایحه بودجه، مالیات خرید و فروش و انتقال سهام به عنوان سایر منابع از آن نام برد.

آسایش در پاسخ به این پرسش که، میزان منابع صندوق تثبیت بازار سرمایه چقدر است؟ گفت: از میزان منابع صندوق اطلاعات دقیقی در دست نیست، اما با توجه به صورت‌های مالی سازمان می‌توان به طور حدودی به عددی مابین ۱۵ تا ۲۰ هزار میلیارد تومان رسید. همچنین در سال ۱۳۹۹ حدود ۲ هزار میلیارد تومان توسط سازمان به این صندوق واریز شده است.

او گفت: تاکنون از طریق صندوق توسعه ملی ۵۰ هزار دلار واریز شده است و ۱۵۰ هزار دلار دیگر نیز قرار بوده واریز شود که مبلغ زیادی نیست، اما هر ساله علاوه بر صندوق، منابع دیگری نیز این صندوق دارد که با توجه به صحبت‌های عشقی، اختصاص دادن حدود ۵ هزار میلیارد تومان از بودجه به صندوق تثبیت بازار و همچنین سایر منابع دیگر که جمعا ۵۰ هزار میلیارد خواهد رسید می‌توان گفت مبلغ خوبی برای حمایت از بازار خواهد بود.

این کارشناس بازار سرمایه در خصوص سابقه رفتار صندوق تثبیت بازار سرمایه گفت: صندوق تثبت در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ در روزهای خاص حمایت‌های خوبی در بازار سرمایه داشت و نقش خوبی را ایفا می‌کرد، اما از سال گذشته که میزان ارزش معاملات رشد چشم گیری داشت، نقش این صندوق به دلیل کمبود منابع به خوبی در بازار ایفا نشده است.

اما امید است از سال آینده نقش صندوق تثبیت بازار به خوبی در بازار دیده شود و به سمت هدف اصلی خود، حرکت کند.

۶ بند حمایتی از بورس در لایحه بودجه ۱۴۰۱

کاهش مالیات، تقویت صندوق تثبیت بازار سرمایه، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و تثبیت بهره مالکانه معادن بخشی از احکام حمایتی بورس در نخستین بودجه تقدیمی دولت سیزدهم به مجلس است.

به گزارش ایرنا، دولت سیزدهم نخستین بودجه خود را با محوریت رشد اقتصادی و کنترل تورم تقدیم مجلس کرده است که در آن توجه ویژه‌ای به بازار سرمایه و شرکت‌های بورسی شده است.

تمهیدات و تدابیر اندیشیده شده در لایحه بودجه ۱۴۰۱ کل کشور و اثرات کلی مثبت آن بر بازار سهام را می‌توان به ۶ بخش تقسیم کرد که در ادامه جزییات آن ذکر شده است.

طبق ردیف ۵ جدول تبصره ۱۴، اصلاح نرخ گاز سوخت پتروشیمی‌ها، پالایشگاه‌ها و صنایع پایین دستی، مجتمع‌های احیای فولاد و مصارف مربوط به یوتیلیتی شامل برق، آب، اکسیژن و غیره آنها معادل از ۳۰ درصد نرخ خوراک گازپتروشیمی‌ها به معادل ۱۰۰ درصد افزایش پیدا کرده و برای صنایع سیمان و سایر صنایع معادل ۱۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها یعنی بدون افزایش نسبت به سال قبل است.

با این تغییر، اثرات منفی روی سایر صنایع را شاهد نخواهیم بود. درمورد صنایع فولادی و معدنی نیز با توجه به سایر مشخصه‌های موجود در بازار این تغییر تأثیر منفی در سودآوری این شرکت‌ها خواهد داشت.

مطابق بند (ف) تبصره ۶، در راستای سیاست‌های حمایت از تولید، نرخ مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم اشخاص حقوقی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارتخانه‌های ذیربط در فعالیت‌های تولیدی در سال ۱۴۰۰ معادل ۲۰ درصد تعیین می‌شود. این بخشودگی علاوه بر سایر معافیت‌ها و بخشودگی‌ها و مشوق‌های قانونی اشخاص مذکور است. این کاهش که در سودسازی این واحدها، صنایع و شرکت‌ها به شدت اثر مثبت دارد.

همچنین در لایحه مقرر شده مالیات حاصل از سود به طور مستقیم به حساب صندوق تثبیت بورس واریز شده و بدهی‌های صندوق توسعه ملی هم با این صندوق تسویه شود که این اتفاق هم به نفع بازار است و در جدول (۹) ردیف‌های متفرقه مبلغ ۶ هزار میلیارد تومان اعتبارات هزینه‌ای در نظر گرفته شده است. این اقدامات دولت در ارتباط با واریز منابع مستقل به صندوق تثبیت، بازگشت و تقویت اعتماد به بازار را به دنبال دارد.

دراقدام دیگری در لایحه بودجه سال گذشته حدود ۱۸۰ هزار میلیارد تومان اوراق در بودجه در نظر گرفته شد، اما دولت در تبصره ۵ لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ قصد دارد ۸۶ هزار میلیارد تومان از محل واگذاری و فروش انواع اوراق مالی و اسلامی درآمد کسب کند.

این رقم در لایحه پیشنهادی دولت کاهش ۳۳ درصدی را نشان می‌دهد و در صورتی که در امسال ۵۰ هزار میلیاردی که از سران قوا مجوز گرفته است را منتشر کند، کاهش فروش اوراق در سال آینده حدود ۵۱ درصد خواهد شد.

در صورتی که این رقم را در کنار رقم قابل توجهی که دولت باید در سال آینده باید برای بازپرداخت اوراق بدهی منتشر شده در سال‌های گذشته پرداخت کند، بگذاریم، می‌توان امیدوار بود بورس دیگر صندوق تامین مالی دولت و کسری بودجه آن نیست و می‌تواند به روند معمول و متعادل خود بازگردد. در بخش تملک دارایی‌های مالی، بازپرداخت ۱۲۸ هزار ۲۹۶ میلیارد تومان در نظر گرفته شده است.

پنجمین اقدام دولت سیزدهم در لایحه بودجه سال آینده در بخش بورس مربوط به حذف ارز ترجیحی است. حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی هم تأثیر بسیار مثبتی در بازار خواهد داشت. در کل بودجه و اخبار مرتبط با آن تاکنون مثبت ارزیابی می‌شود.

البته با توجه به تعهداتی که مجلس و دولت در برابر بازار سرمایه و شرکت‌های پذیرفته شده در بورس دارند، لازم است حذف قیمت‌گذاری دستوری را نیز در دستور کار قرارگیرد. با این اقدام، بازار سرمایه می‌تواند از وضعیت رو به کاهش به سمت ثبات و افزایش و رشد شاخص‌های بورسی در تمامی جهت‌ها حرکت کند.

امید است اقدامات دولت در بودجه در راستای رفع ابهام‌ها در اعداد و ارقام بوده و به شفافیت بیشتر در بازار سرمایه منجر شود و در پی آن شاهد تثبیت شرایط در بورس و رونق آن با توجه به سودآوری شرکت‌ها باشیم. این بودجه توسط دولت به مجلس پیشنهاد شده و ممکن است با توجه به نظرات نماینده‌های مجلس تغییراتی داشته باشد، البته با توجه به همسو بودن مجلس و دولت در امسال به نظر نمی‌رسد امسال تغییر و تحول چندانی در بودجه رخ دهد.

نگاه غلط سیاست‌گذاران به صنایع سودآور

یک کارشناس بازارسرمایه گفت: لایحه بودجه ۱۴۰۱ ابهاماتی در دل خود دارد که می‌تواند ریسک هایی را به بازار سرمایه تحمیل کند و در نتیجه این ریسک ها، نرخ سهم‌ها تحت تاثیر قرار بگیرد.

احسان مرادی در گفت‌وگو با بورس‌نیوز در خصوص وضعیت این بازار بیان کرد: در کتب مالی صراحتا عنوان شده که وقتی ریسک سیستماتیک در بازار افزایش یابد، بازده مورد انتظار سرمایه‌گذاران در آن بازار افزایش پیدا کرده و این اتفاق منجر به کاهش نسبت P به E در بازار خواهد شد. وی ادامه داد: برای مثال اگر سرمایه‌گذاران بدانند که بازدهی یک دارایی (مثلا سهام) سالانه ۲۰۰ تومان بوده و ممکن است ارزش آن دارایی برای سرمایه‌گذاران ۱۴۰۰ تومان باشد اما؛ اگر به علت وجود ریسک سیستماتیک برآورد شود که بازدهی دارایی مذکور ۲۰ الی ۲۰۰ تومان خواهد بود، دیگر آن دارایی از نگاه سرمایه گذاران، ۱۴۰۰ تومان ارزش نخواهد داشت و بابت خرید آن نرخی به مراتب کمتر از ۱۴۰۰ تومان پیشنهاد خواهند کرد. مرادی افزود: درحال‌حاضر لایحه بودجه ۱۴۰۱ ابهاماتی در دل خود دارد که می‌تواند ریسک‌هایی را به بازار سرمایه تحمیل کند و در نتیجه این ریسک‌ها، نرخ سهم‌ها تحت تاثیر قرار بگیرد؛ برای مثال در لایحه بودجه ۱۴۰۱، تعرفه‌ای برای صادرات کالاهای خام در نظر گرفته شده که و در نگاه کلان اقتصادی، وضع تعرفه برای صادرات کالاهای خام اقدامی مطلوب است اما؛ سوال اینجاست که آیا محصولاتی همچون ورق فولادی، متانول، اوره، گندله و... جزو کالاهای خام تلقی می‌شوند یا نه؟ این کارشناس بازارسرمایه تاکید کرد: در این مورد، فعلا ابهام جدی وجود دارند و وضع تعرفه برای این کالاها، سودآوری بنگاه‌های تولیدی را کاهش خواهد داد. مرادی تصریح کرد: طبیعی است که تا زمانیکه این ابهامات کاملا برطرف نشده باشد، بازار سرمایه، حرکت جدی نخواهد داشت و امیدواریم هر چه زودتر ابهامات موجود در لایحه بودجه ۱۴۰۱ برطرف گردد. البته تفاوت امسال با سنوات قبل در این است که هیچ سالی همچون امسال، لایحه بودجه مورد توجه کارشناسان و تحلیلگران بازار سرمایه قرار نگرفته و اینطور با دقت به موارد مطرح شده در لایحه بودجه توجه نشده است. وی اظهارکرد: چنانچه محصولات تولیدی صنایع و بنگاه‌های بزرگ بازار سرمایه، از جمله برخی محصولات فولادی و پتروشیمی و معدنی، جزو کالاهای خام تلقی گردند؛ قطعا سودآوری صنایع کاهش یافته و بازار سرمایه در ۶ ماه آینده با کاهش نسبت P بر E مواجه خواهد شد. همین ابهامات، سرمایه‌گذاران را درمورد خرید سهام مردد کرده و علت کمبود نقدینگی در بازار سرمایه بوده است. مرادی در رابطه با دلایل عدم اقبال سهم‌های کوچک و متوسط بازار که از ناحیه بودجه ۱۴۰۱، ریسکی متوجه آنان نیست، گفت: حقوقی‌های بزرگ بازار از جمله مدیران صندوق‌های سرمایه‌گذاری، رغبتی به خرید سهامی که نقدشوندگی پایینی دارند، نداشته و سهمی را برای سرمایه‌گذاری انتخاب می‌کنند که در صورت لزوم، امکان خروج از آن را داشته باشند. این کارشناس بازارسرمایه با اشاره به سهم‌هایی که برای خریداران بزرگ حقوقی جذاب نیستند نیز اذعان کرد: بسیاری از سهم‌های متوسط و کوچک بازار سرمایه، با وجود آنکه از بودجه مستقیما تاثیر نمی‌پذیرند، اما نقدشوندگی پایینی دارند و برای خریداران بزرگ بازار، جذاب نیستند؛ بنابراین مادامی که بازار سرمایه به ثبات نرسیده و سهم‌های بزرگ استارت حرکت نزده اند، سهم‌های کوچک و متوسط هم ظرفیت رشد نخواهند داشت. البته که رفع ابهامات بودجه، کار دشواری نیست و در صورت پیگیری مدیران سازمان بورس و اوراق بهادار و انجمن‌های صنفی، ابهامات بودجه به راحتی برطرف خواهد شد. مرادی بازار ضمن انتقاد از نگاه برخی سیاست‌گذاران به وضعیت سودآوری بنگاه‌های تولیدی، اظهار کرد: در چند دهه گذشته، کشور ما از برخی مزایای نسبی برخوردار بوده و به سبب برخورداری از همین مزایا، صنایعی هم در کشور ما شکل گرفته و توسعه یافته‌اند؛ حالا اگر با گذشت زمان، ناگهان تصمیم بگیریم صنایعی را که بر اساس همین مزایای نسبی شکل گرفته و توسعه یافته مشمول تعرفه یا مالیات کنیم یا هزینه‌ای به آنها تحمیل کنیم که بخشی از سودآوری آنها را کاهش دهد، اقدام مناسبی نخواهد بود. وی اضافه کرد: همانطور که می‌دانید با توجه به برخورداری از برخی منابع طبیعی همچون نفت و گاز و منابع معدنی، صنایعی در کشور ما شکل گرفته‌اند که بعضا سودآوری قابل قبولی هم داشته‌اند.

این کارشناس بازارسرمایه تاکید کرد: معتقدم اجرای طرح‌ها و اقداماتی که از سود این صنایع بکاهد، رفتار مناسبی نیست و اتفاقاً باید شرایطی فراهم کرد که این صنایع، امکان توسعه بیشتر و سرمایه‌گذاری در صنایع پایین دستی خود را هم داشته باشند. وی گفت: شاید دست درازی به سودآوری صنایعی که از مزیت نسبی برخوردار هستند، در کوتاه مدت راهکار مناسبی برای جبران کسری بودجه به نظر برسد اما؛ در بلند مدت، چنین نگاهی تبعات جبران ناپذیری برای اقتصاد ما به همراه خواهد داشت ضمن اینکه معتقدم دولت‌ها باید در کنار تلاش برای شناسایی درآمدهای جدید و جبران کسری بودجه، به فکر کنترل هزینه‌های خود هم باشند. مرادی در پایان خاطرنشان کرد: وقت آن رسیده که همچون سایر کشورها، بخشی از حوزه‌هایی را که درحال‌حاضر دولت متولی آن است، به بخش خصوصی واگذار کنیم. در دنیای فعلی بسیاری از حوزه ها، حتی تامین امنیت در بعضی از بخش ها، به بخش خصوصی واگذار شده و نیازی نیست که دولت متصدی اجرای تمامی امور باشد.